

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"
Освітня програма	25392 Міжнародна комерція
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	25392
Назва ОП	Міжнародна комерція
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Гирич Сергій Володимирович, Кирилюк Оксана Василівна, Валінкевич Наталія Василівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	15.10.2020 р. – 17.10.2020 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/28626>

Програма візиту експертної групи <https://www.uzhnu.edu.ua/en/infocentre/get/28641>

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

ОП «Міжнародна комерція» є актуальною в контексті задоволення кадрових потреб регіону та національної економіки в цілому у високопрофесійних фахівцях, які володіють сучасним економічним мисленням, теоретичними знаннями і практичними навичками. ОП має свої чітко виражені особливості та унікальність, яка проявляється в гармонійному поєднанні таких аспектів: орієнтація на підготовку фахівців з міжнародної комерції (акцент на підготовку фахівців, які володіють сучасним економічним інструментарієм, підприємницькими здібностями та навичками) та врахування потреб соціальноорієнтованої економіки. Нова редакція ОПП підготовки здобувачів другого рівня «Міжнародна комерція» зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» була затверджена ВР економ. фак-ту ДВНЗ "УжНУ" (протокол №1 від 07.02.2020р.). ОП націлена на досягнення інтегральної компетентності майбутнього фахівця – здатності вирішувати складні задачі у галузі підприємництва, міжнародної торгівлі та біржової діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та здійснення інновацій за невизначених умов і вимог. ОП враховує інтереси усіх груп зацікавлених сторін (стейкхолдерів), базується на можливостях, які забезпечує широка міжнар. діяльність закладу. ОП забезпечується високопрофесійними викладачами із належною академ.кваліфікацією. В ОП 2020 р. змінено логіку викладання дисциплін, узгодженість ПРН за дисциплінами в ОП, інформ. пакетах, робочих програмах навч. дисциплін. Підготовка фахівців у сфері міжнародної комерції з використанням як традиційних, так і інноваційних методів торгівлі (зокрема, електронна комерція та міжнародна торгівля), митним оформленням, знанням міжнародного технічного регулювання, експертизи товарів та послуг, логістики в міжнародній торгівлі та набуття практичних навичок роботи є актуальною для Закарпатського регіону. Позитивно про ОП, про ЗВО в цілому, про атмосферу у навчальному закладі відгукуються теперішні здобувачі вищої освіти за даною ОП і роботодавці. Останні тісно співпрацюють з ЗВО, надають місця практики для здобувачів за даною ОП. Разом з тим, роботодавці зазначили про необхідність постійного оновлення змісту ОП, зважаючи на динамічність процесів на ринку міжнародної комерції. Варто зазначити про належне розуміння поняття внутрішнього забезпечення якості з боку відповідних підрозділів ЗВО та професорсько-викладацького складу, що проявляється у продемонстрованій динамічності оновлення / доповнення документації, розробці положень, що регулюють освітні процеси у ЗВО, відкритості у спілкуванні та задекларованих намірах до подальшого вдосконалення траєкторії освітнього процесу в УжНУ. Система забезпечення якості у ЗВО вчасно відреагувала на виявлені попередні недоліки в реалізації ОП. Розробка ОП та структура навч. плану зі спеціальності 076 другого (магістерського) рівня вищої освіти в 2020 р. складено з урахуванням вимог чинного Стандарту. Проведений онлайн акредитаційний візит справив у цілому позитивне враження про ОП.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

ОП «Міжнародна комерція» в цілому працює на реалізацію суспільної місії інноваційного розвитку ДВНЗ «УжНУ». У ЗВО розроблені та оприлюднені на офіц. сайті правила прийому, переведення, поновлення та визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти. Вони є чіткими та зрозумілими для здобувачів. В освітньому процесі застосовується метод дистанційного навчання і для певних категорій студентів, що хворіють, мають інвалідність тощо. Рівень задоволеності студентів організацією навчального процесу за ОП вивчається через анкетування, яке проводиться двічі на рік, що підтверджується позитивними відгуками фокус-групи зі студентами. Перелік окремих сторін програми, які можуть бути віднесені до категорії кращих та інноваційних практик: зміст ОП має чітку структуру та відповідає предметній області, освітні комп. програми становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання; ОП базується на тривалому досвіді функц-ня аспірантури та спец. вченої ради за економ. спецал., що формує наявний потужний кадровий потенціал, що дозволяє забезпечити високий рівень освітньої складової програми; в структурі університету функціонують окремі центри, що є додатковим засобом підтримки студентів; форми та методи навчання відповідають принципам академічної свободи та студентоцентрованого підходу, а застосовані активні та інтерактивні методи навчання відбивають особливості та унікальність програми; створено умови для інтернаціоналізації діяльності в межах ОП; створено широкий перелік заходів організаційного характеру для підтримки здобувачів та долучення до міжнародної наукової та академічної спільноти; започаткована співпраця із стейкхолдерами - реалізація освітнього процесу шляхом організації Ярмарок-вакансій, Ярмарок-кар'єри, виробничої практики. В університеті проводиться комплексна робота з удосконалення матеріально-технічної бази ОП; інформація, що надана в Статуті, інших нормативних документах та розміщена на сайті університету, є легкодоступною, чіткою та зрозумілою, офіційний сайт УжНУ є структурованим та зручним, ОП представлені на сайті. Відкритість професорсько-викладацького складу, підвищення рівня їх проф. майстерності шляхом співпраці з роботодавцями, стажувань тощо, що в т.ч. обумовлює можливості оновлення ними змісту освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі. Процедури добору викладачів є прозорими та публічними. Інформація про організацію та особливості освітнього процесу, ОП, та інші дані, які можуть зацікавити стейкхолдерів, є у вільному доступі. Спілкування із фокус-групами у цілому дає підстави ЕГ стверджувати про наявність у ЗВО інституційної культури, яка підтверджена в цінностях УжНУ, політиці та процедурах академічної доброчесності учасників освітнього процесу. Встановлено на фокус-групах значний попит на ринку праці Закарпатської обл. на фахівців з міжнародної комерції, що і обумовило підготовку магістрів за даною ОП.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Недостатньо реалізовані в ЗВО, зокрема в освітній програмі ОП «Міжнародна комерція», елементи неформальної освіти. Рекомендуємо поглибити роз'яснювальну роботу серед здобувачів щодо можливостей навчання у неформальній освіті та визнання ЗВО здобутих результатів. Недостатня представленість в списку рекомендованої

літератури публікацій останніх років, в т. ч. наукових статей, та літератури на іноземній (англ.) мові враховуючи особливості даної ОП (акцент - міжнародна). Рекомендуємо передбачити постійне оновлення списку рекомендованої літератури та створити відповідні рекомендовані переліки на англ. мові. Потребує розширення переліку вибіркових дисциплін для надання можливостей вибору студентам дисциплін з інших ОП ЗВО (траєкторія на удосконалення в 2020 р. відбулась). Доцільно розробити загальноуніверситетський каталог вибіркових дисциплін, що розширить можливість вибору та долученість здобувачів до вивчення дисциплін у збірних групах. Процес вибору дисциплін доречно організувати через електронні кабінети здобувачів вищої освіти. Рекомендовано налагодити та розширити практику участі студентів у виконанні науково-дослідних робіт у межах ОП і проектів випускової кафедри. Розширити можливості для набуття програмних компетентностей професійної підготовки в рамках створення навчально-виробничої лабораторії, враховуючи специфіку спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» та впровадженні нового курсу «Експертиза товарів та послуг». Рекомендовано залучати/готувати студентів до участі у Всеукраїнських олімпіадах з дисциплін ОП, до участі у конкурсах НР. Пропонуємо удосконалити сайт кафедри економічної теорії в контексті забезпечення зручності навігації, інформативності рубрикацій (сформувати окремий розділ, в якому будуть міститись всі нормативні документи), що посилить доступність та прозорість, обумовить кращу представленість УжНУ для усіх зацікавлених осіб. Рекомендовано посилити роботу щодо формування контингенту студентів на основі впровадження нових форм профорієнтаційної роботи з потенційними абітурієнтами. Посилити та активізувати роботу випускової кафедри щодо підвищення академічної мобільності викладачів та студентів, а також підвищити професійну активність викладачів кафедри.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Цілі ОП сформульовані чітко, за складом та змістом відповідають місії ЗВО. Мета, зазначена в ОП, зорієнтовує на функціональні засади здійснення основних бізнес-процесів в міжнар.комерції на основі ґрунтовних знань. Дана мета відповідає Концепції інноваційного розвитку університету на 2015-2025 роки <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/8662> та Стратегії інтернаціоналізації УжНУ <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/20139>. Згідно Концепції та місії університету передбачено робити внесок у розвиток суспільства шляхом підготовки нової генерації фахівців, здатних забезпечити позитивні зміни в економіці регіону, які вміють комплексно поєднувати дослідницьку та підприєм. діяльність; інтернаціоналізації та інтеграції освіти з сусідніми країнами Вишеградської групи (Стратегія інтернаціоналізації УжНУ <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/20139>), досліджень та інновац-х розробок. Досягнення цієї стратегічної цілі передбачає органічне поєднання в освітньому процесі навчальної, наукової та іннов-ї діяльності, що підтверджує інтегральна компетенція за ОПП. Стратегічні завдання ЗВО відповідають пріоритетам, що сформовані цілями ОП та ПРН. Унікальність ОП обумовлена її пріоритетною орієнтацією на формування компетентностей в управлінні та адмініструванні підприєм. діяльності сфери міжнародної комерції. Саме тому на с. 18 Концепції інноваційного розвитку УжНУ одним із пріоритетів зазначено: «пов'язана з необхідністю поєднати глибоке засвоєння фундаментальних знань з вивченням професійної справи і набуттям навиків підприємництва та співпраці з бізнесом», поглиблення якої відображено в ОП. Унікальність ОП обумовлена її пріоритетною орієнтацією на формування компетентностей з урахуванням на унікальне прикордонне положення Закарпаття (область межує з 4 країнами, функціонування в регіоні іноземних підприємств та корпорацій), в навчал.плані достатній блок дисциплін із підприємництва та торгівлі, а також на вимоги соціальної економіки. Існують договори між ЗВО та підприємствами-партнерами кафедри. Окремо, в результаті зустрічі з допоміжними (сервісними) структурними підрозділами закладу була отримана інформація, що певні складові навч.-наукових компонент виконуються здобувачами з використанням можливостей Бізнес-центру (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/deps-centre_business), Центру інновацій та розвитку (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/deps-ndc_innov_rozrv), Центру кар'єри (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/student-career_center) та Відділу міжнародних зв'язків (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/irelations-dep_irelations). ЕГ за результатами оцінки проведених зустрічей та вивченні документів закладу засвідчує, що діяльність орієнтована на досягнення визначених стратегічних цілей, що визначає і рівень якості освітньої діяльності за даною ОП. Виходячи із Концепції інноваційного розвитку можна підтвердити, що мета та особливості ОП мають відповідність та спрямовані на досягнення стратегічних цілей ЗВО щодо підготовки висококваліфікованих фахівців за даною ОП.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

У ЗВО реалізується ОП та її компоненти відповідно до чіткої структури та розробленого плану; здійснюється моніторинг ОП та її компонентів шляхом опитування здобувачів і працівників з метою оцінювання освітнього процесу. До обговорення ОП у 2020 р. залучалися: ТОВ «Джейбіл сьоркіт юкрейн лімітед» – ген. директор Карцев С., «Перечинська швейна фабрика» - директор Тичина С., ТОВ «Турбогаз» - директор Качур М. (Голова організації роботодавців м.Ужгород), ТОВ «Ферозіт» - ген.директор Божук В., Голова Закарпатського обл.територіального відділення АКУК України – Роль С. Також було включено з здобувача: Товт Д., Конончук А., Роль С. (витяг з протоколу <https://office.naqa.gov.ua/c649d5e0-b1a7-4298-a286-ecaaf4d14ace>, витяг з протоколу засідання ВР економ. факул. <https://office.naqa.gov.ua/1fd76195-a1dc-4a52-b74c-61dd0d00e52a>). У ході фокус-групи з представниками організацій («Перечинська швейна фабрика», директор, Тичина С.; «Jabil Circuit Ukraine Limited», фахівець з ціноутворення відділу логістики, Шульга К.; Асоціація студентів та випускників економ. фак-ту УжНУ, директор, Герзанич В.; Агенція регіон-го розвитку Закарпатської обл., директор, Ман Д.; заст.керівника транспортно-експедиційної компанії «Закарпаттранс», Салтикова Н.) було з'ясовано, що зазначені стейкхолдери акцентують увагу на практичній підготовці здобувачів, що певною мірою було враховано при формуванні ПРН та спец-х компетентностей. Також, вони під час фокус-групи озвучили нові конкретні пропозиції та рекомендації щодо розширення обов.компонентів для опанування комунікативних навичок та навичок soft skills, наближення її практичної складової до ПРН. Наявні рецензії від академ.спільноти:(<https://office.naqa.gov.ua/f1c88633-e7d9-4ec0-a87e-bb6e80391d69> та <https://office.naqa.gov.ua/77afcd67-ca79-43f0-b017-f56e4f58928d>). Також, відмітимо, що у зв'язку з карантинними обмеженнями відбулись зустрічі з представниками бізнесу на онлайн платформі (2020р.). Зокрема на каналі Youtube економ.факул.:<https://www.youtube.com/channel/UCXCHKzaUy3Bt8Ss2otMZCWA>; на сторінці факул. у Facebook опублік-ся успішні бізнес-кейси з випускниками-бізнесменами економ. факул. <https://www.facebook.com/412536632415449/posts/1286002398402197/>, <https://www.facebook.com/412536632415449/posts/1249902378678866/>,<https://www.facebook.com/412536632415449/posts/1231927273809710/>, <https://www.facebook.com/412536632415449/posts/1226002127735558/>. ЗВО здійснив онлайн-опитування студентів щодо рівня задоволеності, оцінювання та вдосконалення ОП (<https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSfTxOoxD5XhbguCtJockJNVmIbSB9dOVBw16IbZn-sGggNJbA/viewform?gxids=7757>). Більшість здобувачів висловила задоволеність змістом ОП. Спілкування із студентською спільнотою та представниками самоврядування показало високий рівень задоволення одержаними компетентностями та результатами навчання, використанням комп'ютерної техніки під час освітнього процесу. Залучення та співпраця з роботодавцями на постійній основі підтверджено під час зустрічі з ЕГ.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано тенденції розвитку сучасного ринку праці, а також його галузевого та частково регіонального сегменту. Перелік освітніх компонент у цілому узгоджується із цілями ОП, тенденціями розвитку спеціальності. Інтерв'ю засвідчили, що ЗВО підтримує зв'язки із роботодавцями та проводить з ними певні консультації щодо особливостей надання освітніх послуг. Частково побажання роботодавців знайшли своє відображення у цілях ОП та ПРН. Група забезпечення реалізує консультації з Закарпатським обл. центром зайнятості, здійснюється моніторинг ринку праці стосовно формування попиту на фахівців з ОП. Викладачами та студентами, спільно з іншими ЗВО, проводяться дослідницькі заходи в сфері дослідження кон'юнктури ринку праці, в тому числі, пропозиції та попиту на фахівців з міжнародної комерції провідними підприємствами (<https://www.facebook.com/412536632415449/posts/972265476442559?d=n&fns=mo>). Розробниками ОП проаналізовано тенденції сучасного стану розвитку спеціаль-ті в контексті кардинальних перетворень в галузі освіти України, спрямованих на інтеграцію в європейський та світовий освітній простір, а також особливості економіко-географічного положення регіону. Під час інтерв'ю з гарантом та членами проектної групи було зазначено, що під час розробки нової редакції ОП (2020 р.) був врахований зміст аналогічних ОП ЗВО України. За результатами вивчення ОП економічних ЗВО України, було визначено власний набір компонентів освітньої програми, який у цілому є обґрунтованим: КНУ ім. Т.Шевченка: ПРН16; ПРН24 ([http://econom.univ.kiev.ua/wp-content/uploads/2018/06/%D0%9E%D0%9F_%D0%BF%D1%96%D0%B4%D0%BF%D1%80%D0%B8%D1%94%D0%BC%D0%BD%D0%B8%D1%86%D1%82%D0%B2%D0%BE_%D0%B1%D1%96%D1%80%D0%B6%D0%BE%D0%B2%D0%Bo%D0%B4%D1%96%D1%8F%D0%BB%D1%8C%D1%96%D0%BD%D1%81%D1%82%D1%8C.pdf](http://econom.univ.kiev.ua/wp-content/uploads/2018/06/%D0%9E%D0%9F_%D0%A2%D0%9B%D0%95%D0%9F.doc.pdf)), Київський національний економічний університет ім. Валіма Гетьмана: ЗК-7; ФК-8; ФК-14; ПРН17 (https://kneu.edu.ua/ua/feu_abiturients/masters_degree_programs_feu/076entrepreneurship_master/), Харківський національний економічний університет ім. Семена Кузнеця: здатність до самоосвіти, постійного підвищення кваліфікації у сфері підприємництва та торгівлі (ЗК-8); здатність оцінювати конкурентне галузеве середовище підприємства (ФК-14); <https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/06/OPP-076-Pidpruyemnytstvo-torgivlya-ta-birzhova-diyalnist-Magystr-2020.pdf>. Також, було враховано міжнар. приклади та досвід щодо структури та змісту ОП, зокрема Університету Річмонда, м. Річмонд, США - ПРН21; ПРН23; ПРН26. Аналізувати передумови, фактори, імперативи, закономірності і сучасні тенденції розвитку глобальної економіки та оцінювати ефективність процесів глобальної корпоративізації бізнесу, форм і моделей регіонал. економ.інтеграції (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/news/zaviduvach-kafedri-ekonomichnoji-teoriji-obminyuvavsya-dosvidom.htm>).

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Стандарт вищої освіти за відповідною спеціальністю було затверджено 10.07.2019 р. У 2020 році були внесені зміни до ОП на основі вимог стандарту та запити стейкхолдерів. Між тим ОП у цілому відповідає вимогам Національної рамки кваліфікацій для магістерського рівня, а також затвердженого освітнього стандарту. Зокрема, за інтегральною компетентністю випускника. Крім того, програма містить усі 5, необхідних стандартом, загальних та фахових компетентностей, а також усі 11 програмних результатів навчання. Форма атестації здобувачів вищої освіти також у цілому відповідає вимогам стандарту. На момент формування ОП у 2019 році частково враховувалися вимоги проекту цього документу. За рекомендаціями експертів НАЗЯВО у ЗВО підготовлено проект наказу по університету про зміні відповідно до Стандартів вищої освіти, в т.ч. за ОП «Міжнародна комерція» 2020 р. (витяг з протоколу засідання вченої ради економічного факультету <https://office.naqa.gov.ua/1fd76195-a1dc-4a52-b74c-61dd00e52a>) При спілкуванні фокус-групи із допоміжними (сервісними) структурними підрозділами представник Центру працевлаштування УжНУ Марія Яцьків зазначила, що у 2020 році надійшло близько 20 пропозицій щодо працевлаштування випускників даної ОП на ринку праці Закарпатської області. Зазначимо, набуття компетентностей повністю забезпечується нормативною складовою ОП, що наочно відображено у матрицях відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми та забезпечення програмних результатів навчання компонентами освітньої програми. ОП містить матрицю відповідності програмних результатів навчання та компетентностей та матрицю відповідності визначених компетентностей дескрипторам Національної рамки кваліфікацій (для рівня 7). Отже, програмні результати навчання цілком і повністю відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для другого освітнього рівня. ОП за другим магістерським рівнем дозволяє досягти визначених стандартом, результатів навчання.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Відповідність цілей ОП як Концепції інноваційного розвитку університету на 2015-2025 роки так і Стратегії інтернаціоналізації УжНУ. Програмні результати навчання доповненні з урахуванням фокусу ОП. Наявність вмотивованої висококваліфікованої робочої групи на стадії проектування та для подальшого оновлення ОП, оновлення програмних результатів та освітніх компонент у 2020 році. Є значний попит на ринку праці на підготовку фахівців з міжнародної комерції в Закарпатській області. Налагоджена тісна співпраця з роботодавцями, випускниками та іншими стейкхолдерами в контексті удосконалення освітньої програми та змісту підготовки, що забезпечує врахування регіонального та галузевого контекстів, фокус програми на регіональні потреби ринку праці. Роботодавці зацікавлені у розвитку змісту ОП та позитивно налаштовані на підготовку здобувачів за дуальною формою освіти. Рівень відповідності нормативним вимогам у повній мірі. Реальна співпраця із окремими роботодавцями, які вмотивовані до участі у формуванні якісної освітньої програми.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Немає створеної постійно діючої фокус-групи для моніторингу якості вищої освіти та оновлення ОП. Залучення роботодавців до розробки і оновлення ОП недостатньо формалізовано. Недостатня регулярність та змістовність проведення анкетувань студентів щодо шляхів удосконалення конкретно цієї ОП за набором компонент (дисциплін). Рекомендовано: створити постійну фокус-групу для моніторингу ОП; максимально формалізувати процес залучення стейкхолдерів до розробки та оновлення ОП; збільшити опитування здобувачів вищої освіти щодо можливих шляхів удосконалення ОП за набором компонент. Доцільно, на нашу думку, розробити загальноуніверситетський каталог вибіркових дисциплін здобувачів, що розширить можливість вибору та долученість здобувачів до вивчення дисциплін у збірних групах. Рекомендовано процес вибору дисциплін доречно організувати через електронні кабінети здобувачів вищої освіти.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

ОП має значний рівень узгодженості із характеристиками за підкритеріями критерія 1. ЗВО продемонстровано динамічність оновлення/доповнення документації, розробку нових положень, ОПП "Міжнародна комерція". При вивченні відомостей про самооцінювання та додаткових документів експертною групою підтверджений факт

відповідності ОП «Міжнародна комерція» у 2020р., яка започаткована в рамках спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» затвердженому Стандарту вищої освіти другого (магістерського) рівня за даною спеціальністю. Беручи до уваги всю цілісність встановлених фактів (сильних сторін, позитивних практик, слабких сторін, недоліків) та їх контексту, а також такі чинники, як принципи поваги до автономії закладу, урахування контексту та позицій стейкхолдерів, відносний вплив недоліків на відповідний аспект якості освітньої програми та наявність в закладі підходу та траєкторії, орієнтованих на вдосконалення, експертна група вважає можливим стверджувати про наявність загалом відповідності освітньої програми критерію 1 при наявності недоліків, що не є суттєвими. Тому експертна група вважає доцільним встановити відповідність ОП рівню «В» за 1-м критерієм.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

За «Законом про вищу освіту» щодо навчального навантаження для магістерських освітньо-професійних програм (90 годин), а також за критеріями чинного стандарту вищої освіти відповідної ОП (для другого рівня вищої освіти не менше 25 % обсягу ОП має бути спрямовано на здобуття загальних та фахових компетентностей, визначених стандартом), ОП повністю відповідає встановленим вимогам. Частка обсягу часу відведеного на вивчення вибіркового компоненту відповідає вимогам законодавства (25 %) і становить 24 кредити, відповідно 27% загального обсягу. Зміст ОП відповідає предметній області заявленої для неї спеціальності через забезпечення програмних результатів навчання відповідними освітніми компонентами (<https://uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/27648>). Освітня складова ОП передбачає 60,0 кредитів для нормативних та варіативних дисциплін, з яких 11,0 кредитів (ОК 1.1, ОК 1.2, ОК 1.3) – це дисципліни загальної підготовки, що передбачають набуття здобувачами загальнонаукових і професійних компетенцій. Та 55 кредитів передбачено на дисципліни професійної підготовки та практичної підготовки здобувача. Практична підготовка здобувачів (виробнича практика ОК 1.13) становить 6 кредитів, 1,5 кредити ЄКТС (ОК 1.14) – атестаційний екзамен. Зазначені освітні компоненти становлять теоретичний зміст професійної підготовки здобувача зі спеціальності, що зумовлюється формуванням компетентностей, передусім на основі комбінації наукових знань (понятійно-категорійного апарату, концепцій, принципів, методів, прийомів) і практичних навичок з метою реалізації набутих знань. Робочі програми містяться у вільному доступі <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/21751>. Дисципліни вибіркового компоненту освітньої програми сприяють засвоєнню теоретико-практичних знань щодо успішного функціонування і розвитку світових ринків, формування зовнішньоекономічних зв'язків, використання і накопичення інноваційного і людського капіталу. Зміст освітніх компонентів відповідає індуктивно-дедуктивним, репродуктивним та проблемно-пошуковим методам навчання, із застосуванням інформаційних технологій, передусім мультимедійних, які здатні забезпечити інформаційно-комунікативне середовище з метою розвитку ключових компетентностей. Особливе місце займає застосування інтерактивних методів навчання як спеціальної форми організації пізнавальної діяльності з окресленням конкретних і прогнозованих цілей. Результати навчання оформляються окремо у вигляді індивідуального навчального плану здобувача (<blob:https://office.naq.gov.ua/4fd9b6ed-21a2-48f8-b230-753754f71c37>). Положення про організацію освітнього процесу в УжНУ: <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/5951>.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Матриця відповідності програмних компетентностей відповідає освітнім компонентам ОП та матриця забезпечення ПРН за відповідними компонентами ОП взаємопов'язані з освітніми компонентами, мають чітку спрямованість на досягнення заявлених ПРН. Кожен програмний результат навчання охоплений змістом ОП. Досягнення загальних компетентностей є реалістичним. Це логічно продемонстровано переліком освітніх компонент ОП. Структурно-логічна схема представлена: <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/28018>. Під час інтерв'ювання здобувачів вищої освіти та НПП уточнено мову освітнього процесу – державна, було встановлено дотримання учасниками освітнього процесу вимог ст. 7 Закону України «Про освіту». Для забезпечення професійних компетентностей до нормативної складової ОП «Міжнародна комерція» у редакції від 7 лютого 2020 р. було включено дисципліни з правового, технічного регулювання міжнародної торгівлі, оцінювання якості та конкурентоспроможності товарів, послуг і ризиків у міжнародній комерційній діяльності (ОК1.4, ОК1.6, ОК1.7, ОК1.8, ОК1.9, ОК1.10, ОК1.11). Проте структурно логічна схема ОП (затверджена 25.02.2020) р. потребує доопрацювання (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/28018>). Так, згідно даної схеми деякі вибіркові компоненти (ВК 2.2) забезпечують обов'язкові компоненти, що, ми вважаємо, не є коректним. У цілому вибір та послідовність вивчення обов'язкових компонентів освітньої програми є обґрунтованими, дозволяють в більшій частині досягнути заявлених цілей та програмних результатів навчання. На основі аналізу змісту ОП, НП та відомостей, що викладені в таблицях 1(<https://office.naq.gov.ua/v1/form-se/2628/view>), 3 (<https://office.naq.gov.ua/v1/form-se/2628/view>), експертною групою з'ясовано, що у 2020 р.: зміст ОП відповідає предметній області заявленої для неї спеціальності; освітні компоненти, що включені до ОП складають логічну взаємопов'язану систему; освітні компоненти дозволяють досягти цілей та програмних РН.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст ОП відповідає предметній області, що визначена Стандартом вищої освіти України (<https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2019/07/12/076-pidpriemnitstvo-torgivlya-ta-birzhova-diyalnist-magistr.pdf>), він зорієнтований на набуття тих компетентностей, які є основою кваліфікацій відповідних професій за КВЕД ДК 009:2010 та ДК 003:2010 та International Standard Classification of Occupations 2008 (ISCO-08). Зміст ОП у повному обсязі формує інтегральну, загальні та спеціальні компетентності підготовки здобувачів другого рівня вищої освіти. Також це узгоджується із особливостями та назвою ОП «Міжнародна комерція». Натомість, інтерв'ю зі студентами та роботодавцями підтвердило необхідність оновлення ОП дисципліною «Іноземна мова». Це, на наш погляд, надасть додаткові можливості для створення конкурентних переваг ОП. Зміст ОП <https://uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/27648> складено з врахуванням всіх вимог та у відповідності до міждисциплінарної області. Узагальненим предметом ОП є закономірності та принципи функціонування світової економіки, методи і стандарти міжнар.економ. співробітництва, провідні тренди міжнар.комерції, тенденції розвитку сучасних міжнар. економічних відносин, що відображається у змісті освітньої складової ОП при формуванні фахових та загальних компетентностей ОП. До обов'язкових освітніх компонент відносяться наступні дисципліни: ОК1.1, ОК1.2, ОК1.3 (Цикл дисциплін гуманітарної та загальноекономічної підготовки) та ОК1.4, ОК1.5, ОК1.6, ОК1.7, ОК1.8, ОК1.9, ОК1.10, ОК1.11, ОК1.12, ОК1.13 (Цикл дисциплін професійної та практичної підготовки). Зазначені освітні компоненти становлять теорет. зміст проф. підготовки здобувача зі спеціальності, що зумовлюється формуванням компетентностей, передусім на основі комбінації наукових знань (понятійно-категорійного апарату, концепцій, принципів, методів, прийомів) і практичних навичок з метою реалізації набутих знань. Дисципліни вибіркового компоненту ОП сприяють засвоєнню теоретико-практичних знань щодо успішного функціонування і розвитку світових ринків, формування зовнішньоекономічних зв'язків, використання і накопичення інноваційного і людського капіталу. В навч. процесі використовуються освітні компоненти ОП, що є унікальними для даної ОП та конкретизовані у практичній освітній діяльності через тренінгові технології навчання, інформ.-комунікаційні системи, використання цифрових засобів, програмні продукти (<https://drive.google.com/file/d/10vKDCOTHP9U8yuMqdlqo4XunfAhJZ4GL/view?usp=sharing>). В цілому, експертна група констатує, що зміст ОП (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/28018>) відповідає предметній області, визначеній у стандарті вищої освіти. Більшість обов'язкових та вибірових освітніх компонентів мають тісний зв'язок зі спеціальністю та предметною областю. Це загалом дозволяє підготувати фахівців, які володіють сучасним економ.мисленням, теоретичними знаннями і практичними підприємними навичками які забезпечують набуття компетентностей.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Частка вибірових дисциплін за даною ОП складає 27 %, що свідчить про виконання норми ст. 5. Закону України «Про вищу освіту». Вибірковий блок дисциплін визначається згідно з Положенням про організацію освітнього процесу в ЗВО (наказ №698/01-17 від 08.05.2015 р.). В навч. план ОП внесено 14 вибірових освітніх компонент. При формуванні їх переліку враховуються рекомендації практиків. Формування індивідуал. освітньої траєкторії ЗВО опирається на положення про індивідуальне навчання <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/20152>, «Положення про індивідуальний навч. план здобувача вищої освіти у ЗВО <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22965>, «Положення про порядок реалізації здобувачами вищої освіти права на вільний вибір навчальних дисциплін у ДВНЗ «Ужну» <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22963>, «Положення про академічну мобільність у ДВНЗ «УжНУ» <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/21269>, а також положення про організацію освітнього процесу <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/11062>, <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/5951>, <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/6227> і забезпечує реалізацію принципів особистісної орієнтації освіти з урахуванням індивідуал. властивостей та потреб ЗВО. Процедура вільного вибору здійснюється перед початком навчального року і передбачає формування груп із складу 50% контингенту. У 2020 році студенти, що навчаються на першому курсі магістратури даної ОП у формі заяви на ім'я декана факультету подали перелік вибраних дисциплін на 2020/2021 н.р. Вибрані студентами дисципліни ОП включаються до інд.навч. плану студента і є обов'язковими для вивчення (Положення про індивідуальний навчальний план здобувача УжНУ <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22965>). Здобувачі вищої освіти, які були присутні на інтерв'ю, інформували про те, що вони мали можливість вільно обрати блок дисциплін (Кошун М., Зарева Е., Вайнгартен В., Белень А., Роль С., Дроздов Ю., Поляков В., Дуран В., Форкош М., Осика Д.). Ознайомитись з переліком вибірових дисциплін на сайті університету: <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/21751>. Результати зустрічей з гарантом, адміністрацією, здобувачами дозволили ЕГ зробити висновок про сильні та слабкі сторони механізму формування індивідуальної освітньої траєкторії, але з іншого – підтвердити комплексність застосованих заходів в напрямку його удосконалення. На сайті ЗВО є навчальний план та ОП (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/128>), які розміщуються з метою ознайомлення здобувачів. На даний час система вибору суттєво вдосконалюється, в університеті формується каталог вибірових дисциплін усіх ОП УжНУ, здійснюється перехід до автоматизованого (з використанням платформи дистанційного навчання <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/4121>) процесу вибору студентами дисциплін. На зустрічі студенти підтвердили розуміння ними процедур вибору та їх зміни, проінформували про можливість вільно обрати дисципліни з представлених у ОП.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Спілкування з роботодавцями підтвердило факт співпраці та готовність перейти до дуальної форми навчання здобувачів вищої освіти за даною ОП; надати для випускників ОП подальше місце роботи. Готовність роботодавців до співпраці підтверджується наявністю договорів та позитивних відгуків роботодавців. Практична підготовка здобувачів вищої освіти ведеться відповідно до Положення про практику студентів ДВНЗ «УжНУ» <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/11775>. Терміни проведення практичної підготовки визначаються навчальним планом. Головними базами практик є Ужгородська швейна фабрика, Перечинська швейна фабрика, СП JABIL та ін. Здобувачі також самостійно можуть обирати місце виробничої практики (в обсязі 6 кред.). Метою виробничої практики є практичне закріплення науково-теоретичної підготовки ЗВО, розвиток навичок та вмій аналітичної, проектно-дослідницької, інноваційної діяльності для вирішення проблем удосконалення управління та адміністрування в сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності. Програма виробничої практики передбачає завдання, які дають можливість узагальнити знання, практичні уміння та навички на базі конкретного суб'єкта господарювання, оволодіти професійним досвідом, перевірити готовність майбутнього фахівця до самостійної трудової діяльності. По завершенні практики ЗВО проходять опитування на сайті факультету, де мають змогу висловити свої побажання щодо ефективності проходження практики: <https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSfJxRWtmC9AXob5WBhI3Lqk2C2hVo2S8fhMFpw8JF4gW4nLMA/viewform?gxids=7757>. Проходження виробничої практики передбачено в третьому семестрі відповідно до графіку освітнього процесу. Практичній підготовці відведено значну роль у досягненні ПРН. Роботодавці на зустрічі («Перечинська швейна фабрика», директор, Тичина С.; «Jabil Circuit Ukraine Limited», фахівець з ціноутворення відділу постачання служби логістики, Шульга К.; Асоціація студентів та випускників економічного факультету УжНУ, директор, Герзанич В.; Агенція регіонального розвитку Закарпатської області, директор, Ман Д.; заступник керівника транспортно-експедиційної компанії «Закарпаттранс», Салтикова Н.) акцентували увагу на важливості та корисному досвіді співпраці в рамках реалізації ОП. Експертна група визначила, що практичній підготовці відведено значну роль у досягненні ПРН. Останні містять такі формулювання як «демонструвати», «здійснювати», «розробляти», «використовувати», «надавати», що передбачає практичне спрямування навчання через форми: тренінги, моделювання, виробничу практику, що містять практичний аспект. На зустрічі з НПП було підкреслено, що на заняттях із здобувачами намагаються більше уваги приділяти практиці. Зауважимо, що зміст програми практики у цілому відповідає тенденціям розвитку ринку праці та очікуванням стейкхолдерів, а також дозволяє досягти за цією компонентою заявлених у ОП ПРН.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Аналіз ОП, робочих навчальних програм дозволяє підтвердити наявність умов для набуття здобувачами соціальних навичок. Навчання на ОП дозволяє здобути соціальні навички як через освітні компоненти, що формують як основні загальні компетентності (ОК1.2, ОК1.3, ОК1.4, ОК1.9), так і опосередковано через вибіркові освітні компоненти (ВК2.1, ВК2.2, ВК2.4, ВК2.5, ВК2.6). Спілкування із здобувачами та студентським самоврядуванням підтвердило широке залучення їх до навчальних тренінгів технології, дискусійних панелей, заходів профспілкової студентської організації («Панельна дискусія для роботодавців», «Вечір кіно», «День здоров'я», «Кубок декана», «Вечір монополії», «День факультету») має важливе значення у набутті соціальних навичок майбутніх фахівців. Здобувачів долучають до занять, що передбачають творчу партнерську співпрацю, серед яких переважають групові, парні форми навчання із застосуванням інтерактивних, особистісно-орієнтованих, проблемно-пошукових, проектних методів і технологій, залучення здобувачів до розроблення проектів, презентацій на заняттях професійно-практичного спрямування, семінарів в діалоговому режимі, «мозкових штурмів», аналізу конкретних ситуацій, участі у міжнародних проектах (X-culture, США; Економічні змагання, Угорщина), дискусіях, диспутах на засадах толерантності тощо. Також, додамо, що д.е.н., проф. Готра В.В. додала до курсу дисципліни тему: «Наслідки COVID-19 для молоді та суспільства». Також softskills студенти мають змогу отримати вивчаючи інші дисципліни навчального плану. Важливу роль в цьому також відіграє активна позиція кафедр економічної теорії, зокрема щодо залучення студентів до соціально-відповідальних заходів, адже систематична організація та проведення семінарів, участь у діяльності студент.самоврядування, участь у благодійних та громадських заходах сприяють набуттю соціальних та комунікаційних навичок soft skills у здобувачів. Зустріч із представниками студентського самоврядування та первинної студентської профспілкової організації (Кенідра В. - голова студради УжНУ, Малаховська Т. - голова Ради молодих вчених, Баран О. - голова ППОС УжНУ, Тимко В. - голова профбюро економічного факультету, Марушкей Є. - голова студради економічного факультету) підтвердила їх активну позицію й широкі можливості розвитку соціальних і комунікативних навичок у рамках низки проектів. Під час проведення фокус-груп із здобувачами та відкритої зустрічі (були додатково присутні студенти Кошун М., Осика Д., Зарева Е.) з'ясовано, що вони впевнено володіють навичками softskills. Серед студентів ОП вже є декілька підприємців. Зустрічі пройшли відверто та конструктивно. Додамо, що серед випускників є також чимало ФОП (суб'єктів підприємницької діяльності). ОП передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям, а саме: здібність адаптуватись, навички спілкування, уміння вирішувати проблемні ситуації, креативність, навички міжособистісних відносин, вміння працювати в команді.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт за спеціальністю 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» на тепер відсутній. Освітня програма «Міжнародна комерція» спирається на рекомендації потенційних роботодавців. Утім, у ЗВО зміст ОП орієнтований на набуття тих компетентностей, які є основою кваліфікацій відповідних професій за КВЕД ДК 009:2010 та ДК 003:2010 та International Standard Classification of Occupations 2008 (ISCO-08). Зміст ОП у повному обсязі формує інтегральну, загальні та спеціальні компетентності підготовки здобувачів другого рівня вищої освіти.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

За результатами опитування здобувачів вищої освіти цієї ОП було з'ясовано що співвідношення аудиторної та самостійної роботи відповідає фактичному навантаженню здобувачів (<https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSfTxOoxD5XhbguCtJockJNvMIbSB9dOVBw16IBzH-sGggNJbA/viewform?gxids=7757>). Згідно до Положення про організацію освітнього процесу в ДВНЗ «УжНУ» <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/5951> щотижневе навантаження для освітнього ступеня магістр складає 18-20 годин на тиждень. Обсяг кожної освітньої компоненти в кредитах ЄКТС наведено в освітній програмі. Відповідно до навчального плану ОП аудиторні заняття складають 876 годин (32% до загального обсягу годин за ОПП), з них лекції 468 год (53% до обсягу аудиторних годин) та практичні 408 годин (47% до обсягу аудиторних годин). Самостійна робота здобувачів складає 1824 години (68% до загального обсягу годин за ОПП). Самостійна робота забезпечується системою навчально-методичних засобів, передбачених для вивчення конкретної навчальної дисципліни чи окремої теми: підручники, навчальні посібники, методичні матеріали, курси лекцій, практикуми, навчально-лабораторне обладнання, електронно-обчислювальна техніка тощо. Такий розподіл годин дозволяє не перевантажувати здобувачів аудиторними заняттями і створює можливості для проведення самостійної науково-дослідної діяльності. За ОПП здійснюється моніторинг обсягу навантаження здобувачів шляхом їх опитування. Нормативні навчальні дисципліни загального циклу складають 360 годин (13% до загального обсягу годин ОПП), за циклом професійної підготовки здобувачів виділено 1395 годин (52 % до загального обсягу годин ОПП). Дисципліни вільного вибору – 720 годин (27% до загального обсягу годин ОПП). Такий розподіл годин забезпечує баланс між дисциплінами і допомагає здобувачам рівною мірою опанувати як загальними, так і фаховими компетентностями за ОПП. На час експертизи навчальний процес відбувався дистанційній формі. В результаті опитування фокус-груп здобувачів вищої освіти, експертна група отримала підтвердження про оптимальність та адекватність (на їх думку) фактичного навантаження протягом дня, тижня, семестру в порівнянні із обсягом освітніх компонентів. Ці висновки були підтвержені на зустрічі із представниками структурних підрозділів УжНУ, що узгоджується і з цифрами, наведеними в навчальному плані (<blob:https://office.naqa.gov.ua/7898ee26-f946-45ca-ad29-bd1dbf2ac373>). Експертна група не встановила фактів надмірного навантаження на здобувачів вищої освіти. Експертна група підтверджує, що обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів в цілому є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти за даною ОП не здійснюється. ОП не передбачає навчання за дуальною формою освіти, але на зустрічі із адміністрацією закладу та гарантом були отримана інформація щодо віднесення дуальної форми освіти до одного з пріоритетних напрямів розвитку університету. Здобувачі вищої освіти та роботодавці підтвердили свою зацікавленість в розвитку дуальної форми освіти даної ОП в УжНУ.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Відповідність структури та змісту оновленої ОП 2020 р. вимогам стандарту вищої освіти за спеціальністю. Зміст освітньої програми в цілому відповідає предметній області спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність». Врахування досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних програм при оновленні ОП. При розробці структури та змісту освітньої програми «Міжнародна комерція» проектна група має можливість отримувати консультаційні поради з боку професійних роботодавців. Стратегічна орієнтація на розвиток дуальної освіти – доцільність якої підтверджують стейкхолдери, належний рівень практичної підготовки. Часткова наявність в ОП освітніх компонентів, які були рекомендовані роботодавцями. Забезпечення набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок. Зміст ОП має чітку структуру та відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності. Освітні компоненти програми становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання. ОП та освітня діяльність зорієнтовані на студентоцентрикований підхід, використовується напрями формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувача.

Удосконалення механізму вибору студентами вибіркових дисциплін, запровадження автоматизованих процедур в рамках системи Moodle, що забезпечуватиме об'єктивність та незалежність вибору. Завдяки плідній співпраці з роботодавцями, завдяки вагомому науковому та педагогічному потенціалу професорсько-викладацького складу УжНУ сформовано значний репутаційний капітал, що впливає на успішну реалізацію ОП "Міжнародна комерція".

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Недостатньо реалізовані в ОП "Міжнародна комерція" елементи неформальної освіти. Рекомендуємо поглибити роз'яснювальну роботу серед здобувачів щодо можливостей навчання у неформальній освіті та визнання ЗВО здобутих результатів. Відповідно до вимог гуманітарної складової зміст ОП рекомендовано включення до навчального плану дисципліни «Іноземна мова» (за змістом). При проведенні фокус-групи із стейкхолдерами було зазначено, що вони теж вважають мовну складову як обов'язкову навичку випускника даної ОП. Рекомендовано запровадити траєкторію щодо розширення переліку вибіркових дисциплін та практики вибору дисциплін з інших освітніх програм університету (при специфічних освітніх потребах кожного конкретного здобувача). Механізм вибору дисциплін певною мірою ускладнений, потребує вдосконалення та приведення всіх операцій по вибору дисциплін в єдину інформаційну систему задля спрощення алгоритму дій. Рекомендації: розробити загальноуніверситетський каталог вибіркових дисциплін, що розширить можливість вибору вибіркових дисциплін різного профілю та долученість здобувачів до вивчення дисциплін у збірних групах. Доцільно було б розширити можливості набуття програмних компетентностей професійної підготовки в рамках створення навчально-виробничої лабораторії, враховуючи специфічну галузеву спрямованість регіону та ОП "Міжнародна комерція". Рекомендовано вдосконалити сайт кафедри економічної теорії в контексті забезпечення зручності навігації, інформативності рубрикацій (сформувати окремий розділ, в якому будуть міститись всі нормативні документи), що посилить доступність та прозорість, обумовить кращу представленість УжНУ для усіх зацікавлених осіб.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

ДВНЗ "УжНУ" впродовж року виправив зауваження стосовно структури та змісту освітньої програми: значно розширено перелік вибіркових дисциплін, на даний час розробляється загальноуніверситетський каталог вибіркових дисциплін, що розширить можливість вибору вибіркових дисциплін різного профілю та долученість здобувачів до вивчення дисциплін у збірних групах; здобувачі на сайті університету з 2020 р. можуть ознайомитися зі змістом, структурою, дисциплінами, критеріями оцінювання, формами контролю вибіркових дисциплін. ОП має значний рівень узгодженості із за підкритеріями критерія 2. Освітня програма в достатній мірі відповідає якісним характеристикам за підкритеріями 2.1-2.9: обсяг програми відповідає вимогам законодавства та стандарту щодо навантаження в кредитах ЄКТС, її зміст має в цілому чітку структуру дозволяє досягти програмних результатів навчання та відповідає предметній області, є можливості для формування індивідуальної освітньої траєкторії, які постійно вдосконалюються, передбачені можливості для належної практичної підготовки, а також набуття softskills, фактичне навантаження є в цілому адекватним. Беручи до уваги всю цілісність встановлених фактів (сильних сторін, позитивних практик, слабких сторін, недоліків) та їх контексту, такі чинники, як принципи поваги до автономії закладу, врахування контексту та позицій стейкхолдерів, відносний вплив недоліків на відповідний аспект якості освітньої програми та наявність в закладі підходу, орієнтованого на вдосконалення, експертна група вважає можливим стверджувати про наявність загалом відповідності освітньої програми критерію 2 при наявності недоліків, що не є суттєвими.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

На офіційному сайті УжНУ є розділ «Абітурієнту» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/abiturient>), де вступник може ознайомитися з актуальною інформацією щодо процедури зарахування на освітню програму та актуальними новинами вступу (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/news/cat/abiturient>). Також на сайті є розділ «Інфо-центр», де можна ознайомитися з наступними документами: 1. Правилами прийому до УжНУ в 2020 році (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/4567>) та відповідними додатками (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/abiturient/rules>); 2. Порядком організації та проведення ЗНО для вступників до магістратури (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/16010>); 3. Програмами вступних випробувань, які проводить ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/2034>; <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/23401>; <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/2145>); 4. Обсягами державного замовлення

(<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/23037>) тощо. Для швидкого доступу до перегляду конкурсних пропозицій розроблено «Калькулятор вступника» (https://vstup.uzhnu.edu.ua/calculator?education_base_id%5B%D=520). За додатковою чи уточнюючою інформацією вступник може звернутися до приймальної комісії, контакти та графік роботи якої вказані за посиланням <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/abiturient/contact>. Подана інформація є достатньо відкритою, структурованою, зрозумілою, дієвою та повною і не містить дискримінаційних положень, що підтверджено в ході онлайн візиту під час спілкування зі здобувачами та в процесі вивчення матеріалів.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Зарахування на ОП проводиться на основі ступеня бакалавра, магістра та ОКР спеціаліста, здобутих як за даною, так і перехресними спеціальностями. В процесі спілкування зі здобувачами були ідентифіковані непоодинокі випадки зарахування за перехресними спеціальностями (первинні політологія, право тощо). Мотивами таких студентів є набуття і поглиблення навичок ведення бізнесових та торговельних відносин із зарубіжними партнерами в майбутній підприємницькій діяльності. Згідно Додатку 3 до Правил прийому до ДВНЗ «УжНУ» в 2020 році (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/11013>) для вступу на ОП здобувачам необхідно скласти два іспити – з іноземної мови та фахове випробування. Умовою зарахування на ОП є успішне проходження вступних випробувань та відповідності середнього балу додатка до диплому. З програмою вступних випробувань, які проводить ДВНЗ «УжНУ» можна ознайомитися за посиланням <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/2034>. Єдиний вступний іспит за заявою вступника зараховується як вступне випробування з іноземної мови. За відсутності назначається вступний іспит з іноземної мови (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/2145>), що показує рівень володіння мовою вступником на рівні B1, а екзаменаційний білет складається із 25 тестових завдань. На погляд ЕГ, ця вимога є недостатньою, оскільки в процесі онлайн візиту під час спілкування з гарантом було відмічено, що ЗВО очікує від магістрів ОП уже на початковому етапі володіння високим рівнем мови та подальше самостійне свідоме вдосконалення методом участі в міжнародних конкурсах та конференціях. Оскільки ОП «Міжнародна комерція» передбачає володіння мовою випускниками на високому рівні, покладання на свідомість студента щодо самостійного вивчення мови є недостатнім в процесі підготовки висококваліфікованого фахівця такого напрямку. Варто мотивувати магістрантів до постійного вдосконалення мови та надавати відповідні можливості. З програмою фахового вступного випробування та критеріями оцінювання можна ознайомитися за посиланням <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/23401>. Екзаменаційний білет також складається із 25 тестових завдань за тематикою таких напрямів підготовки як «Світова економіка», «Міжнародна економіка», «Міжнародні фінанси» і «Міжнародна статистика». Тематика завдань відповідає особливостям ОП (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/16827>). Оскільки зустріч зі здобувачами окреслила специфіку інтересу до даної ОП вступників споріднених спеціальностей, варто констатувати, що в процесі підготовки бакалаврів/спеціалістів/магістрів інших спеціальностей частково або й не включали дисципліни тематик, винесених на фахове вступне випробування. Тому варто для вступників за іншими спеціальностями включити до вступної процедури додаткове випробування, що може бути у вигляді співбесіди чи додаткових завдань перевірки загальноекономічних тем для підвищення їх шансів до вступу, а також збільшення об'єктивності оцінювання здатностей навчання за даною ОП на другому рівні вищої освіти.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

В УжНУ чітко прописана процедура визнання результатів, отриманих в інших ЗВО: 1. Положення про порядок визнання (перезарахування) кредитів ЄКТС для учасників програм академічної мобільності (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/21266>); 2. Положення про порядок перезарахування результатів навчання та визначення академічної різниці (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/28875>); 3. Положення про академічну мобільність студентів (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/8324>). Дані положення є затверджені наказами ректора та відповідають діючому законодавству України. Описані процедури є зрозумілими та простими. Право на академічну мобільність може бути реалізованою як зі спільної ініціативи ЗВО та здобувачів, так і за власним бажанням студентів в закладах України та зарубіжних ЗВО (з попереднім узгодженням із адміністрацією закладу, в іншому випадку, під час канікул). Варто зазначити, що можливостей щодо участі в програмах міжнародної академічної мобільності УжНУ створює на достатньому рівні. В ході вивчення матеріалів на сайті в розділі «Міжнародна співпраця» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/irelations>) та під час онлайн спілкування з деканом економічного факультету було ідентифіковано широкі партнерські зв'язки в рамках програми Erasmus+ з можливістю семестрового навчання студента або ж і проходження практики в зарубіжних Університетах (Політехнічний університет м. Пожега (Хорватія), Університет Північ (Хорватія), Кошицький університет імені П.Й.Шафарика (Словачина), Батумський державний університет імені Шота Руставелі (Грузія), Університет м. Орадеа (Румунія) тощо). Тісним міжнародним зв'язкам сприяє вдале географічне положення УжНУ, оскільки ЗВО знаходиться в значній близькості з кордонами чотирьох європейських країн. Щороку ЗВО формує звіт про міжнародну діяльність (за 2019 рік - <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22528>), вивчення якого свідчить про дотримання процедур міжнародної академічної мобільності студентами та академічним персоналом, а також активну участь ЗВО в налагоджуванні міжнародних зв'язків. В процесі спілкування зі здобувачами було ідентифіковано, що вони обізнані про надані Університетом можливості, про інформативні джерела інформації, а

також академічним і адміністративним персоналом проводиться заохочувальна робота (розповідають про успішний досвід участі в міжнародній мобільності інших здобувачів та роздають інформативно-рекламні проспекти). Проте магістранти за даною ОП поки-що не використовували таких можливостей, що може свідчити все ж про низьку вмотивованість здобувачів чи їх індивідуальні причини (багато часу займає поза університетська робота, недостатній рівень володіння іноземною мовою тощо). Варто активізувати даний процес, оскільки програма «Міжнародна комерція» вимагає особливої уваги щодо вивчення міжнародних практик та теорій в контексті тематик даного напрямку. Тим паче, в процесі онлайн спілкування зі здобувачами було ідентифіковано значну зацікавленість щодо таких практик.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих в неформальній освіті (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22966>) регламентує процедуру визнання результатів навчання, здобутих в неформальній освіті, згідно якого можуть бути визнані результати лише в основних дисциплінах та не більше 10% загального обсягу кредитів ЕКТС. Згідно процедури, за фактом заяви здобувача створюється спеціальна предметна комісія, куди входить гарант і науково-педагогічні працівники, котрі викладають дану дисципліну, з метою розгляду процесу отримання студентом знань в неформальній освіті та його відповідність предмету дисципліни. З метою визначення результатів, комісією призначається залік або екзамен, що оцінюється за критеріями, що регламентується Положенням про організацію освітнього процесу (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/5951>). За час існування ОП випадків визнання результатів навчання, здобутих в неформальній освіті, у здобувачів за даною ОП не було. Варто зазначити, що в процесі спілкування з гарантом та академічним персоналом під час онлайн візиту було ідентифіковано, що магістрантів даної ОП залучають до нестандартних форм навчання, а викладачі враховують у вигляді додаткових балів чи проміжного контролю по окремим дисциплінам участь студентів в конкурсах, конференціях, тренінгах. Для проведення занять зі студентами, лекцій, ділових ігор тощо залучаються зовнішні стейкхолдери, в тому числі іноземні. Підтвердженням є звіт про міжнародну діяльність (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22528>), відео матеріали (<https://www.youtube.com/channel/UCXCHKzaUy3Bt8Ss2otMZCWA>; <https://www.facebook.com/412536632415449/post/s/1286002398402197/>; <https://www.facebook.com/412536632415449/posts/1249902378678866/>; <https://www.facebook.com/412536632415449/posts/1231927273809710/>; <https://www.facebook.com/412536632415449/posts/1226002127735558/>; <https://www.facebook.com/412536632415449/posts/1220242531644851/>; <https://drive.google.com/file/d/1ovKDCOTHPgU8yuMqdlqo4XunfAhJZ4GL/view?usp=sharing>). В умовах дистанційного режиму студенти отримали можливість долучитися до таких заходів в онлайн режимі. Варто відмітити, що лекційні заняття викладачі ОП намагаються проводити в формах дискусії, мозкового штурму та в інших, цікавих студентам, інтерактивних формах. Проте в ході онлайн спілкування зі здобувачами не було ідентифіковано їх участі в таких цікавих формах саме в магістратурі. Щодо обізнаності про можливість отримання додаткових балів здобувачами було підтверджено.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Чітка, зрозуміла, структурована та формалізована процедура вступу на ОП. Зручний у користуванні веб-сайт закладу, де є окремий розділ з висвітленою актуальною інформацією, котра постійно оновлюється. Наявність чітко регламентованої процедури визнання результатів, отриманих в інших ЗВО, а також Положення про академічну мобільність. Широкі можливості щодо участі в міжнародних програмах обміну. Розглянуто та затверджено у 2020 р. «Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих в неформальній освіті». Залучення здобувачів другого рівня вищої освіти до інтерактивних та нестандартних форм навчання. Залучення до проведення занять представників бізнесу та зарубіжних викладачів. Для соціальної, психологічної підтримки здобувачів з особливими освітніми потребами при ДВНЗ «УжНУ» створений Спеціальний навчально-реабілітаційний відділ супроводу здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Слабкою стороною є відсутність програми додаткового вступного випробування для вступників інших спеціальностей. В контексті програми 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» напрям «Міжнародна комерція» має свою особливість в освітніх компонентах. Спілкування зі здобувачами показало, що на дану ОП досить часто вступають здобувачі інших спеціальностей, що нівелює потужність їх бази знань відповідно деяких тематик фахового вступного випробування. Щоб збільшити їх шанси на вступ та перевірити реальну можливість, достатність базових знань й готовність навчатися за ОП, виникає потреба в додатковому вступному випробування у вигляді завдань по загальнооекономічним знанням чи співбесіди. Рекомендовано додаткове вступне випробування у вигляді завдань по загальнооекономічним знанням чи співбесіди. Вдосконалення потреби інформативно-заохочувальна робота серед здобувачів даної ОП щодо участі в академічній мобільності та розширенні знань посередництвом участі в заходах неформальної освіти, що набуває особливої актуальності для другого рівня вищої

освіти. Рекомендовано посилити інформаційні заходи щодо поширення неформальної освіти в ЗВО. Недоліком програми є не приділення достатньої уваги покращенню рівня володіння іноземною мовою. Загальновідомо, що процес вивчення іноземних мов є практично безкінечним, тому є потреба в постійному вдосконаленню та практиці даної навички. Оскільки випускники ОП «Міжнародна комерція» повинні мати високий рівень володіння іноземною мовою, бо у фахівця даної спеціальності на практиці виникатиме потребу у постійному підтриманні комунікацій із зарубіжними партнерами. Рекомендуємо ввести в навчальний план дисципліну "Іноземна мова".

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

За підкритерієм 3.1. відсутні зауваження. За підкритеріями 3.2.-3.4. є певні коментарі. Загалом за усіма підкритеріями формалізовані та публічно висвітлені, чіткі, прозорі, зрозумілі всі процедури та значна кількість позитивних практик і сильних сторін. Описані слабкі сторони є незначними та піддаються коригуванню в короткі терміни. Варто зауважити, що в процесі кожної із онлайн зустрічей було ідентифіковано постійне вдосконалення та досить активна робота в напрямі розвитку даної ОП. Тому ЕГ дійшла висновку щодо відповідності Критерію 3 вимогам щодо якості вищої освіти з урахуванням наявності потреби в продовженні вдосконалення ОП.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Форми та методи навчання і викладання регламентуються Положенням про організацію освітнього процесу затвердженого наказом ректора ДВНЗ «УжНУ» №698/01-17 від 08.05.2015р. (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/5951>) та «Положенням про інформаційне забезпечення навчального процесу» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/16073>). Основними видами навчальних занять є: лекція, семінарське, індивідуальне заняття, консультація (Таблиця 3: <https://office.naqa.gov.ua/v1/form-se/2628/view>). В умовах карантину ЗВО здійснює освітній процес у дистанційній формі. ЕГ було надано тимчасовий доступ до перегляду навчальних матеріалів (<https://e-learn.uzhnu.edu.ua/>). Спількування із здобувачами дає підстави для висновку про забезпечення студентоцентрованого підходу у ЗВО. Методи навчання і викладання на ОП дозволяють реалізуватися принципам академічної свободи. Рівень задоволеності студентів вивчається через анкетування, яке проведено двічі на рік, що підтверджується фактичними результатами. Програма атестаційного екзамену оприлюднено на сайті: <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/27989>. За результатами проведених зустрічей з НПП та здобувачами, ознайомлення з робочими навчальними програмами, які розміщено в системі Moodle (Навчальна платформа УжНУ), та продубльовано на сайті економічного факультету <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/128> ЕГ має підстави підтвердити, що заявлені методи навчання та форми й методи оцінювання, наведені закладом в Таблиці 3 Матриці відповідності відомостей про СО, відповідають дійсності та в сукупності дозволяють досягти передбачених програмних результатів навчання. ЕГ відмічає, що викладачі, які були присутні на зустрічі чітко представили унікальну спрямованість застосованих активних та інтерактивних методів навчання. Унікальність ОП «Міжнародна комерція» щодо акценту на соціальну відповідальність та здійснення фахової діяльності в сфері міжнародної комерції, враховуючи унікальне прикордонне положення Закарпаття, було підтверджено в процесі спілкування з викладачами дисциплін ОК1.1, ОК1.3, ОК1.5, ОК1.2, ОК1.8, ОК1.7. Доцент Кирлик Н. (є практичним фахівцем у галузі міжнародної логістики) для потреб навчального процесу отримала безкоштовну міжнародну Ліцензійну угоду задля викладання дисципліни ОК1.7. За результатами опитування здобувачів ОП «Міжнародна комерція» не виявлено незадоволеності методами навчання і викладання <https://uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/27617> ЕГ має можливість підтвердити, що в освітньому процесі ОП при викладанні дисциплін всіх циклів застосовуються форми та методи навчання, які враховують унікальну спрямованість програми, вимоги ПРН, дескрипторів (знання, уміння/навички, комунікація, автономність/відповідальність) Національної рамки кваліфікації. Зазначені форми і методи навчання, які використовуються ОП, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи, що підтвердили здобувачі, представник органу студент. самоврядування та первинної профспілки під час зустрічі.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

На зустрічі із здобувачами було підтверджено, що інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання за окремими компонентами (дисциплінами та практикою) надається

послідовно протягом усього періоду навчання, починаючи зі вступної кампанії. Здобувачі підтвердили, що в цьому аспекті з ними активно співпрацюють викладачі, представники деканату економічного факультету. Оцінювання в балах кожного виду робіт (контрольна модульна робота, виступ, індивідуальне завдання, розв'язання завдання, залік, іспит тощо) описане в робочих програмах кожної дисципліни: <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/21751>. Дана система оцінювання є загальноприйнята для ДВНЗ «УжНУ» і описана в Методичних рекомендаціях з розроблення робочих програм навчальних дисциплін: <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/21495>. ЗВО обрав для себе декілька форм інформування здобувачів вищої освіти, а саме: репозитарій університету: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/> усне повідомлення, передача інформації через мережу facebook, viber, telegram, друковані навчальні матеріали (навчальні посібники, методичні рекомендації до курсових робіт тощо) Інформація щодо цілей та змісту, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів висвітлена в робочих програмах навчальних дисциплін (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/128>). Незважаючи на повне оприлюднення інформації в самій ОП, навчальному плані та в робочих навчальних програмах, ЕГ вважає за необхідне підкреслити про належний рівень і акцент на можливість індивідуальних консультацій з викладачами Університету. У відомостях про СО з'ясовано, що інформація прозоро і відкрито відображена в ОПП <https://uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/27648>, робочих навчальних планах <https://uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/27682>, навчальних планах <https://uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/27708>, робочих навчальних програмах <https://uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/21751>, навчально-методичних виданнях, методичних рекомендаціях до певних видів робіт освітнього компоненту (на кафедрі, в науковій бібліотеці) та системі електронного навчального середовища MOODLE <https://e-learn.uzhnu.edu.ua/>, доступ до якого отримує кожен здобувач на початку навчання. Підсумкові форми контролю знаходять відображення в графіку освітнього процесу, розкладі атест. сесій, під час консультацій із відповідної дисципліни: <https://uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/188>. Зміст робочих програм освітніх компонентів доводиться до відома здобувачів вищої освіти на початку семестру на першому лекційному/семінарському занятті, що дає можливість заздалегідь ознайомитися з очікуваними результатами навчання та критеріями оцінювання, методами робіт і контрольних заходів, рекомендованою літературою, з видами та формами навчання, тощо. Інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів у межах виробничої практики доводиться на обов'язковій настановчій лекції. Відмічена інформація завчасно доводиться до відома студентів в друкованому та електронному вигляді.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Студенти ОП «Міжнародна комерція» щорічно беруть участь у студентських наукових конференціях УжНУ, всеукраїнських, міжнародних конференціях та семінарах. У ЗВО діє Наукове товариство студентів <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/9199> та Рада молодих вчених <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/5620>, основним завданням яких є консультативна підтримка в питаннях науково-дослідної діяльності здобувачів та молодих вчених. Поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП відбувається за рахунок наукової складової. Її наукова складова разом з освітньою має важливе значення і передбачає обов'язковість проведення наукових досліджень та апробацію їх результатів. Написання курсових робіт студентів пов'язане з проведенням власних наукових досліджень за актуальними проблемами щодо підприємницької діяльності міжнар.компаній (базами практики, підприємства, з якими укладені договори). Зокрема, здобувачі залучені до реалізації наукової теми кафедри «Соціально-економічний розвиток України в умовах глобалізації» (№ 0119У101918). В межах теми здобувачі проводять власні індивідуальні дослідження. Результати навчання за ОПП здобувачі мають можливість представляти у Науковому віснику УжНУ, Серія Економіка <http://visnyk-ekon.uzhnu.edu.ua/> затвердженому МОН України, як фаховий. Результати власних наукових напрацювань з метою їх апробації презентуються на щорічній міжнародній науково-практичній конференції <https://uzhnu.edu.ua/uk/news/17-18-kvitnya-vidbulasya-mizhnarodna-naukovo--praktichna-konfere.htm>, <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/news/-na-temu-regionalni-vimiri-ekologo-i-sotsialnogo-rozvitku.htm> яка проводиться факультетом, а також під час щорічного Економічного форуму <https://uzhnu.edu.ua/uk/news/pershij-ekonomichnij-forum-zakarpatya-proveli-v-uzhnu.htm>, що представляє практичну реалізацію функціонування трикутника знань: влада, бізнес, освіта. Консультації керівниками надаються відповідно до графіку чергування. Також, щороку здобувачі приймають участь у міжнародному проекті: X-culture <https://x-culture.org/>, а також беруть участь в економічних змаганнях в м. Мішкольц, Угорщина: <https://www.facebook.com/412536632415449/posts/991590701176703/>. Участь здобувачів у міжнародних проектах підтверджена відповідями на запит (витяг з протоколу засідання кафедри економічної теорії - blob:<https://office.naqa.gov.ua/328e784b-2b7f-4016-b8f1-2933d4aea0ae>). Перелік публікацій НПП, що забезпечують підготовку для даної ОП розміщений у запиті blob:<https://office.naqa.gov.ua/68452c1f-bfac-4cfc-9c6d-65ada4d2f74b>, публікації у наукометричних базах - <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/15054> та у репозитарії на сайті - <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/>. ЗВО має власні фахові видання, що розміщені на сайті бібліотеки <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/open>. Серед компонент ОП є дисципліна ОК1.3.Отже, університет у цілому забезпечує поєднання цілей програми та процесу викладання і навчання за ОП із науковими дослідженнями.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Оновлення змісту освітніх компонентів регламентується Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освіти ЗВО: <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/19667> Зокрема, зав. кафедри, доц. Молнар О.С. брав участь в міжнародному проекті: Програма TEMPUS (530429-TEMPUS-1-2012-1-UK-TEMPUS-JPHES), за

результатами якого була створена на економ.факул. «Інноваційнійна лабораторія», а також вивчав досвід викладання в Університеті Річмонда, м. Річмонд, США (2020 р.). Отримані ним знання та досвід викорис-ся при викладанні дисципліни ОК1.11 та наповненні освітніми компонентами ОПП. Проф. Готра В.В. пройшла стажування за програмою International professional development course for the European educational project “The innovative methods and technologies of teaching” у Вищій школі бізнесу м. Добрава Гурніча, Польща; у Міжнародному інституті інновацій «Наука-Освіта-Розвиток» м. Варшава, Польща. Отриманий досвід нею було використано при розробці курсу ОК1.5. Доцент Варцаба В.І. також пройшла стажування - сертифікат No 11201703 від 30.11.2017 р., Празький інститут підвищення кваліфікації. Перегляд змісту освітніх компонентів ОПП здійснюється на основі рекомендацій роботодавців щодо відповідності їх контенту потребам та вимогам сучасного ринку праці. В результаті засідання робочої групи (протокол №1 від 27 листопада 2019 р.) роботодавцями було запропоновано впровадити дисципліни ОК1.9 та ВК2.2, викладання яких і будуть забезпечувати спеціально залучені практики та представники бізнесу. Також в ОП внесено корективи пов'язані з пропозиціями здобувачів, а саме змінено форму атестації ЗВО (здійснюється у формі атестаційного екзамену) та внесено наступні дисципліни ВК2.6 та ОК1.7. Із змістом, структурою, формами контролю та критеріями оцінювання студенти можуть ознайомитися на web-сторінці факультету <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/21751> Отож, структурні підрозділи, що здійснюють підготовку магістрів за ОП «Міжнародна комерція» періодично оновлюють Робочі програми та зміст навчальних дисциплін з урахуванням самопідготовки викладачів, знань, отриманих впродовж підвищення кваліфікації, проходження стажування, тренінгів тощо. Також на запитання ЕГ щодо бачення перспектив удосконалення ОП була отримана відповідь щодо акценту саме на постійне оновлення освітніх компонент. Такий напрям ЕГ підтримує, враховуючи висновки щодо оцінювання ОП в цілому по критеріям 1 та 2. Безпосередньо механізм оновлення змісту освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі певною мірою в університеті відпрацьований, що підтверджується нормативним документами з організації освітнього процесу в ЗВО: <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/5951>. Відмічаючи відповідність змісту освітніх компонент сучасним практика та науковим досягненням, ЕГ рекомендує звернути увагу на оновлення списку рекомендованої літератури та доповнити їх іноземними джерелами, які є в доступі в бібліотечними фонді або у вільному доступі в інтернеті (посібники, статті).

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Інформацію щодо можливостей міжнародної академічної мобільності учасники освітнього процесу в УжНУ можуть отримати у Відділі міжнародних зв'язків: https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/irelations-dep_irelations. Під час фокус-групи начальник відділу міжнародних зв'язків Свеженцева О. (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/irelations-dep_irelations) запевнела в прозорості та доступності інформації щодо можливості участі здобувачів у міжнародних обмінах, проєктах, конкурсах. Навчання за ОП «Міжнародна комерція» пов'язане з інтернаціоналізацією діяльності ЗВО. Питання міжнародної академічної мобільності та інтернаціоналізації діяльності ЗВО регламентуються Положенням про академічну мобільність студентів у ДВНЗ «УжНУ» <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/10> та Стратегією інтернаціоналізації ДВНЗ «УжНУ» <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/20139>. А також на основі: підписаних договорів про співпрацю; ознайомлення здобувачів з закордонними науково-методичними здобутками; залучення іноземних викладачів в якості гостей лекторів до освітнього процесу, зокрема професора Веріцу Будімір з Політехнічного університету м. Пожега (Хорватія). Щороку здобувачі приймають участь у міжнародному проєкті X-culture <https://x-culture.org/>. Вже другий рік поспіль здобувачі приймають участь в міжнародних змаганнях з економіки, які проходять на базі економічного факультету Мішкольцького університету, Угорщина. Здобувачі брали участь у розробці стартап проєктів що відбувся в Словаччині <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/news/studenti-ekonomichnogo-fakultetu-prezentovali-svoji-startap-ideji.htm>. З метою інтернаціоналізації, на базі ЗВО утворено Міжнародний консорціум університетів, до якого увійшло 18 зарубіжних ЗВО. Учасники освітнього процесу в УжНУ мають доступ до міжнар. баз даних Scopus, Web of Science, Google Scholar та міжнародних ідентифікаційних систем: ResearcherID, ORCID. Викладання та науковим дослідженням, пов'язаним з інтернаціоналізацією діяльності ЗВО сприяють міжнародні стажування ППС, інформацію про останні долучено у відповіді на запит [blob:https://office.naqa.gov.ua/ba5cfd95-e35f-4ee7-b6eb-ob85cf11b772](https://office.naqa.gov.ua/ba5cfd95-e35f-4ee7-b6eb-ob85cf11b772). Збільшується кількість публікацій у журналах, що індексуються у наукометричних базах. Експертна група засвідчує високий рівень інтернаціоналізації діяльності закладу. Можливості освітньо-наукового співробітництва, передбачені договорами та партнерством закладом використовуються в повній мірі, в тому числі і економічним факультетом. В Перелік наведених міжнародних грантів та проєктів, в яких приймають участь і НПП, і здобувачі підтверджує зв'язок інтернаціоналізації діяльності закладу вищої освіти та освітньої й наукової компоненти програми. На запит ЕГ було надано інформацію щодо використання міжнародних зв'язків університету при удосконаленні ОП (прикріплено як відповідь). Експертна група відмічає активну роботу НПП, які залучені до реалізації програми, та наукових керівників щодо розробки та подання грантових заявок на участь у програмах ЄС Erasmus+.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Форми та методи навчання, які застосовуються під час викладання освітніх компонент, дозволяють досягти заявлених ПРН, відповідають принципам академічної свободи та студентоцентрованого підходу. Застосовані активні та інтерактивні методи навчання відбивають особливості та унікальність програми, включають елементи науково-дослідної роботи. Для досягнення програмних результатів навчання затверджена нова редакція ОП

«Міжнародна комерція», розроблені Робочі програми для визначених дисциплін з корелюванням результатів навчання за дисципліною з програмними результатами навчання (за чинним Стандартом). На сайті університету створено вкладку «Освітні програми» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/15068>), де розміщується інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання. Посилено практику проведення семінарів та круглих столів з представниками підприємств за спеціальністю. В закладі створено умови для вчасного та повного отримання інформації щодо освітніх компонент за ОП через оприлюднені робочі навчальні програми, систему Moodle, постійну індивідуальну підтримку та консультації з боку НПП, представників деканату та гаранта. В закладі створено умови для інтернаціоналізації діяльності в межах даної освітньо-наукової програми, гарант та викладачі, які задіяні в реалізації освітньої програми, активно залучені до міжнародної діяльності, що відбивається на науковій та освітній складових програми. В освітньому процесі за ОП «Міжнародна комерція» застосовується метод дистанційного навчання для певних випадків, пов'язаних з хворобою студентів, інших поважних обставин. Рівень задоволеності студентів вивчається через анкетування, яке проведено двічі на рік, що підтверджується позитивними результатами анкетування. Всі Робочі програми з дисциплін оприлюднюються на сайті університету. Викладачі кафедри брали участь в міжнародному проекті: Програма TEMPUS (530429-TEMPUS-1-2012-1-UK-TEMPUS-JPHES. За результатами участі на економічному факультеті була створена «Інноваційна лабораторія». Перспективний попит на навчання за ОП «Міжнародна комерція» пов'язаний з інтернаціоналізацією діяльності ЗВО, передусім, завдяки наявності відповідної організаційної бази, що дозволяє організувати набір, супровід, реєстрацію іноземних громадян для навчання в Україні. Виконання спільних наукових проектів відбувається в рамках договорів-співдружності з закордонними університетами. Значний ступінь відповідності навчального процесу на ОП принципам академічної свободи, свободи слова, студентоцентризований підхід, можливості отримання соціально-психологічної допомоги. Участь ПВС та здобувачів у науково-дослідній роботі, наукових конференціях, підтверджена здобувачами. Відкритість професорсько-викладацького складу, підвищення рівня їх професійної майстерності через участь у науково-дослідній роботі, шляхом співпраці з роботодавцями, стажувань тощо, що в т.ч. обумовлює можливості оновлення ними змісту освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Недостатня представленість в списку рекомендованої літератури публікацій останніх років, в тому числі наукових статей, та літератури на іноземній (англійській) мовах. Рекомендації: передбачити постійне оновлення списку рекомендованої літератури та створити відповідні рекомендовані переліки на англійській мові, що стану додатковим засобом підтримки здобувачів. Доцільно постійно оновлювати робочі навчальні програми (або розробити силабуси) з урахуванням осучаснення тем дисциплін / оновлення окремих складових в контексті динамічності економічної науки, галузевих тенденцій розвитку, міжнародної комерції та трансформацій. Рекомендовано залучати/готовити студентів до участі у Всеукраїнських олімпіадах з дисциплін ОП, брати участь у конкурсах наукових робіт студентів. Продовжити та посилити роботу щодо формування контингенту студентів за другим рівнем на основі впровадження нових форм профорієнтаційної роботи з потенційними абітурієнтами. Недостатня активність викладачів щодо видання авторських підручників, посібників та монографій з дисциплін, які вони викладають на другому рівні. Рекомендації: активізувати видання авторських посібників, підручників, монографій з обов'язкових та вибіркового освітніх компонент, які входять до складу ОП «Міжнародна комерція». Рекомендовано також підвищити професійну активність викладачів кафедри, що забезпечують підготовку фахівців шляхом збільшення пунктів відповідності новим ліцензійним умовам; розширити практику участі студентів у виконанні науково-дослідних робіт у межах освітньо-наукових програм і проектів випускової кафедри.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

ЗВО продемонстрував динамічність оновлення / доповнення ОП у 2020 р.: для досягнення програмних результатів навчання обговорена та затверджена нова ОП «Міжнародна комерція», розроблені Робочі програми дисциплін з корелюванням результатів навчання за дисципліною з програмними результатами навчання (за чинним Стандартом); запроваджено новітні методи навчання, зокрема щодо розрахунків ризиків митного та логістичного оформлення товарів, кейсів практичних, ситуаційних та лабораторних завдань, а також таких форм як диспути та дискусії з обговоренням варіативності компонентів. У Робочих програмах чітко визначено систему оцінювання в балах кожного виду робіт (контрольна модульна робота, виступ, індивідуальне завдання, модуль, залік, іспит тощо) у межах окремих освітніх компонентів. Посилено практику проведення семінарів та круглих столів з представниками підприємств за спеціальністю з залученням магістрів ОП; часткова поглиблено практику адресного підвищення кваліфікації НПП в міжнародних компаніях, на підприємствах-партнерах. Освітня програма в достатній мірі відповідає якісним характеристикам за підкритеріями 4.1-4.5: форми та методи навчання є інноваційними, дозволяють досягти цілі та програмні результати, враховані вимоги студентоцентризованого підходу та академічної свободи, інформація щодо освітньої програми та її компонентів доступна для учасників освітнього процесу, відбувається постійне оновлення освітніх компонентів, активно поєднується навчання і дослідження у

взаємозв'язку із міжнародною діяльністю закладу. Беручи до уваги всю цілісність встановлених фактів (сильних сторін, позитивних практик, слабких сторін, недоліків) та їх контексту, такі чинники, як принципи поваги до автономії закладу, врахування контексту та позицій стейкхолдерів, відносний вплив недоліків на відповідний аспект якості освітньої програми та наявність в закладі підходу, орієнтованого на вдосконалення, експертна група вважає можливим стверджувати про наявність загалом відповідності освітньої програми критерію 4 при наявності недоліків, що не є суттєвими.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Положення про оцінювання навчальних досягнень студентів за кредитно-модульною системою (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/16074>) та Положення про порядок та методику проведення семестрових екзаменів і заліків (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/5952>) регламентують форми контрольних заходів та критерії оцінювання знань з дисциплін. У відомостях про самооцінювання подано матрицю відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання. В процесі спілкування зі здобувачами під час онлайн візиту та опрацюванні матеріалів було ідентифіковано, що найбільш поширеними формами є усне опитування, тестування, презентація, індивідуальна робота, аналітичний звіт, реферат, що загалом надають відповідність програмних результатів навчання освітніх компонентів та методів оцінювання. Традиційно контроль поділено на поточний та семестровий. Під час онлайн візиту було визначено, що є поширеною ситуація, коли викладачі мотивують магістрантів даної ОП брати участь в заходах неформальної освіти, конференціях, конкурсах додатковими балами з дисциплін, якщо тематика заходів відповідає її тематиці. Загалом оцінювання знань магістрантів відбувається за 100-бальною рейтинговою шкалою, за національною системою і за європейською кредитно-трансферною системою (ECTS). Варто зазначити, що критерії оцінювання, форми контрольних заходів є достатньо чіткими та зрозумілими, що підтверджено під час спілкування зі здобувачами. Терміни та форми проведення контрольних заходів є формалізованими, що стосується і переліку можливих питань, котрі виносяться на поточний, модульний та підсумковий контроль. Дана інформація доводиться до здобувачів викладачами на першому занятті семестру в усній формі, а також є можливим ознайомитися через офіційний веб-сайт закладу. Обов'язковим є ознайомлення здобувачів вищої освіти з кількістю балів, набраних ними до початку екзаменаційної сесії та поточними балами – протягом семестру.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Згідно стандарту вищої освіти атестація за ОП «Міжнародна комерція» здійснюється у формі атестаційного екзамену. Організація та порядок проведення атестації регулюються Положенням про атестацію здобувачів вищої освіти та екзаменаційну комісію закладу (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/11070>). Процедура є відкритою та публічною. Програма атестаційного екзамену розміщена на сайті <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/27989>.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Процедури проведення контрольних заходів регулюються згідно з Положенням про оцінювання (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/16074>) та Положенням про порядок і методику проведення семестрових (курсних) екзаменів і заліків в закладі (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/5952>). З правилами проведення контрольних заходів можна ознайомитися в навчальних програмах на веб-сайті Університету (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/21751>) та у вільномудоступі на кафедрі. В ході онлайн спілкування зі здобувачами та академічним персоналом було засвідчено свідоме ставлення закладом до забезпечення об'єктивності екзаменаторів, це є одним з принципів забезпечення якості освітнього процесу за даною ОП. Насамперед, це забезпечується наявністю щонайменше двох екзаменаторів під час проведення підсумкового контролю. Атестація за ОП є відкритим публічним заходом. Гарантують запобігання конфлікту, а також його первинне вирішення завідувач кафедри, декан економічного факультету, його заступники. Здобувачі можуть анонімно звернутися до ректора через електронну скриньку довіри. В закладі вирішення конфліктних ситуацій регламентується відповідним Положенням (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22964>) та Етичним кодексом (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22896>). Процедура оскарження та повторного проходження контрольних заходів регламентується Положенням про моніторинг якості освітнього процесу в ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/6141>), Порядком

оскарження результатів (апеляції) оцінювання (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22967>). Вивчення порядку даних процедур показало їх чіткість та прозорість. Варто зазначити, що за час існування ОП конфліктних ситуацій ідентифіковано не було.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

В УжНУ дотримуються принципів додержання якості вищої освіти (Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти ДВНЗ «УжНУ» <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/19667>), тому серед здобувачів та академічного персоналу популяризується дотримання академічної доброчесності. В ході онлайн візиту було підтверджено, що здобувачі на початку навчання за ОП ознайомлюються на кафедрі з Положенням про академічну доброчесність (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/12223>), а також санкціями за її порушення, що засвідчують особистим підписом на декларації про дотримання академічної доброчесності. Дане Положення регламентує забезпечення дотримання політики, стандартів і процедури академічної доброчесності працівниками Університету та здобувачами вищої освіти, у тому числі забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату. Технічно здобувачі мають змогу безкоштовно перевірити свої роботи через систем анти плагіат Unicheck та Strikeplagiarism. Важливо відмітити, що в ЗВО проводяться заходи популяризації академічної доброчесності. Наприклад, була організована лекція-дискусія на тему «Академічна доброчесність – крок за кроком до нової академічної культури» в рамках Проекту Сприяння академічній доброчесності в Україні (SAIUP) за підтримки Посольства Сполучених Штатів (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/announce/897.htm>); було проведено дводенний тренінг «Розробка програм та новітні методики викладання» для викладачів очільницею Докторської школи ім. Родини Юхименків НАУКМА (<https://mediacenter.uzhnu.edu.ua/news/uzhniivtsiv-navchaly-akademichnij-dobrochesnosti/2018-10-25-26796>). За час існування ОП серед здобувачів не було виявлено випадків порушень академічної доброчесності.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Забезпечення високого рівня об'єктивності екзаменаторів. Формалізовані, чіткі та структуровані процедури оскарження результатів та повторного складання контрольних заходів. Відсутність конфліктних ситуацій, що свідчить про якісні комунікативні навички академічного та адміністративного персоналу. Популяризація академічної доброчесності серед здобувачів через організацію тематичних заходів. Організаційно-методичні документи щодо роз'яснення критеріїв оцінювання, процедур оскарження, врегулювання конфліктів інтересів розміщені у відкритому доступі. Зрозумілість критеріїв оцінювання здобувачами. Наявність / використання дієвих технологічних процедур для перевірки курсових робіт та кваліфікаційних праць на унікальність. Дотримання стандартів і процедур академічної доброчесності під час реалізації освітньої програми. ЗВО популяризує академічну доброчесність через політику внутрішньої культури якості, використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності. Спілкування із фокус-групами у цілому дає підстави експертній групі стверджувати про наявність у ЗВО інституційної культури, яка підтверджена в цінностях УжНУ, політиці та процедурах академічної доброчесності учасників освітнього процесу.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Слабкою стороною є переважання усних форм оцінювання на підсумковому контролі. Здобувач другого рівня вищої повинен володіти глибокими навичками викладення та обґрунтування власних думок, що неможливо досконало перевірити усною формою відповідей чи тестуванням. Рекомендовано ввести письмовий контроль.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Освітня програма в достатній мірі відповідає якісним характеристикам за критерієм 5: здобувачі ознайомлені із системою оцінювання та мають можливість оскарження результатів, застосовуються заходи дотримання академічної

добросовісності через автоматичну безкоштовну перевірку робіт на наявність плагіату програмним забезпеченням. Беручи до уваги всю цілісність встановлених фактів (сильних сторін, позитивних практик, слабких сторін, недоліків) та їх контексту, а також такі чинники, як принципи поваги до автономії закладу, урахування контексту та позицій стейкхолдерів, відносний вплив недоліків на відповідний аспект якості освітньої програми та наявність в закладі підходу, орієнтованого на вдосконалення, експертна група вважає можливим стверджувати про наявність загалом відповідності освітньої програми критерію 5 при наявності недоліків, що не є суттєвими.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

В ході онлайн зустрічі з академічним персоналом з'ясувалось, що Державний вищий навчальний заклад «Ужгородський національний університет» намагається добирати викладачів виходячи із цілей ОП. До складу науково-педагогічного колективу кафедри економічної теорії, що задіяні до реалізації ОП «Міжнародна комерція», входить 8 осіб НПП, серед яких професорів – 1 (Штулер І.Ю.), кандидатів економічних наук – 8 (Молнар О.С., Мадяр Р.О., Герзанич В.М., Булеца Н.В., Пясецька-Устич С.В., Кушнір Ю.Б, Палійчук Є.С., Кирлик Н.Ю.) та два залучені фахівці-практики (Ярема Т.В., Шульга К.Д.). Академічна та професійна кваліфікація викладачів, задіяних у реалізації освітньої програми, забезпечується їх досягненнями, що визначені в таблиці 2 відомостей про самооцінювання. Оскільки через технічні проблеми некоректно відображалися дані таблиці 2 «Зведена інформація про викладачів ОП» гарантом освітньої програми була представлена більш детальна інформація, що стосується академічної та професійної кваліфікації викладачів та відповідності викладачів дисциплінам, які вони викладають (<https://office.naq.gov.ua/2d94973e-f441-463f-abbd-7488734bd51b>). Всі викладачі постійно підвищують свій професійний розвиток, який направлений на забезпечення проведення навчання. Про це свідчать публікації у фахових виданнях, у періодичних виданнях, які включені до наукометричних баз, участь в міжнародних наукових проєктах та міжнародні стажування (<https://office.naq.gov.ua/03edo83a-4ebf-4c7f-8313-dbc10e88753c>, <https://office.naq.gov.ua/2c2a5997-5f90-4e48-903c-23629aeceaf7>, <https://office.naq.gov.ua/de58ee16-1746-4ed4-8f3f-807a290c6c0b>).

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Під час конкурсного добору викладачів освітньої програми відбувається оцінювання їх роботи з метою визначення рівня їх професійної компетентності й забезпечення ефективності освітнього процесу згідно з Порядком проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів) в Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/10570>). Зарахування науково-педагогічних працівників університету проводиться за конкурсом, крім викладачів, які виконують роботу на умовах сумісництва. Для оцінки рівня професійної кваліфікації претендент, який працює в ЗВО, проводить відкрите заняття (лекцію, семінар тощо). З науково-педагогічним, науковим працівником укладається контракт. Всі викладачі, які забезпечують реалізацію ОП, пройшли конкурсний відбір відповідно до цього Порядку, підтвердили свою академічну та професійну кваліфікацію, з ними було укладено трудові договори (контракти). Всі положення розміщені на веб-сайті ЗВО та доступ до них реалізований належним чином. В цілому, процедури конкурсного добору викладачів є прозорими й дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми. В ході онлайн зустрічі з науково-педагогічними працівниками нарікань або скарг з приводу конкурсного добору викладачів не було. За результатами проведеної експертної оцінки фактів порушень чи зловживань щодо процедури укладання контрактів у навчальному закладі не виявлено.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу через проведення спільних конференцій та семінарів, організації круглих столів, Ярмароквакансій, Ярмароккар'єри, презентацій вакантних місць роботодавцями. Зокрема, Ярмарок вакансій був організований спільно з Ужгородською міською радою, міським центром зайнятості. Понад десять підприємств презентували вакантні місця для працевлаштування (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/news/na-yarmarku-vakansiy-pracedavci-znaiomyly-studentiv-uzhnu-zi-prop.htm>), була організована зустріч Річарда Беумонда, фінансового консультанта міжнародного рівня, зі студентами економічного факультету, який провів бізнес-тренінг англійською мовою (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/news/richard-beumond-zustrivysya-zi-studentami-uzhnu-.htm>), студенти першого курсу економічного факультету УжНУ зустрілись із фахівцями фіскальної служби Закарпатської області (<http://zak.sfs.gov.ua/media-ark/news-ark/357651.html>). Випускова кафедра економічної теорії проводить постійний моніторинг тенденції локального ринку праці, вимог роботодавців до працівників, можливості професійної підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації. Економічний факультет залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу в рамках співпраці відповідно до заключних договорів (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/dep_hum_ed_work-employment/employers). На онлайн

зустрічі із експертною групою роботодавці повідомили про власне бачення проблем щодо співпраці університету із бізнесом. Представники роботодавців позитивно сприйняли пропозицію щодо більш активної та різнопланової участі у реалізації освітнього процесу, в тому числі й до впровадження, на перспективу, дуальної форми освіти. В цілому залучення роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу в УжНУ має різноплановий характер.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Більшість викладачів ОП не має попереднього практичного досвіду роботи з дисциплінами, які викладають, тому особливо важливим є залучення до проведення аудиторних занять на ОП професіоналів-практиків та експертів галузі. Онлайн зустріч із здобувачами вищої освіти засвідчили їх зацікавленість у залучення професіоналів-практиків до навчального процесу. Так, кафедра залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу в рамках співпраці в якості голів атестаційних комісій, а також безпосередньо до викладання дисциплін залучені фахівці-практики з досвідом роботи: Ярема Т.В. забезпечує викладання курсу Міжнародний менеджмент, а Шульга К.Д. - «Supplychain» менеджмент. До читання лекційних занять з актуальних напрямів економіки було залучено гостей лекторів: директора Закарпатського регіонального центру соціально-економічних і гуманітарних досліджень НАН України к.е.н., доц. Сембера С.В; д.е.н., професора Київського національного університету технологій та дизайну Ганущак-Єфіменко Л.М. з лекцією на тему: «Аналіз, засоби та інструменти реалізації інноваційних проектів». Ковальську Л.Л. – д.е.н., проф. Луцького національного технічного університету; Слюсаренко В. Є. – к.е.н., аудитора компанії «Маєстро консалтинг», фінансового аналітика; професора Веріцу Будімір з Політехнічного університету м. Пожега (Хорватія), в рамках реалізації програми академічної мобільності ERASMUS+ з лекцією: Ph.D studies in Croatia. Incoming student mobility. На зустрічі з експертною групою, багато представників роботодавців засвідчили, що позитивно б оцінили потенційну пропозицію від ЗВО щодо більш системного викладання на освітній програмі практичних занять на умовах зовнішнього сумісництва або погодинної оплати праці.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

В ході спілкування із академічним персоналом з'ясовано, що у Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет» налагоджена система підвищення кваліфікації та стажування. Професійний розвиток викладачі мають змогу здійснювати як у власному навчальному закладі, так і в інших ЗВО, а також безпосередньо на профільних підприємствах як з відривом, так і без відриву від навчального процесу. Так, в процесі спілкування НПП кафедри економічної теорії повідомили, що в університеті для викладачів був організований тренінг «Розробка програм та новітні методики викладання». Найбільш поширеною формою професійного розвитку викладачів є стажування у закладах вищої освіти, наукових установах та на підприємствах, в університетах закордонних партнерів, в тому числі в рамках програм TEMPUS та ERASMUS+. Так, завідувач кафедри, к.е.н. Молнар О.С. «Erasmus+», тема «Освіта» м. Пожега, Хорватія (<https://office.naqa.gov.ua/9546a585-a6b8-4787-8136-416a5db6733c>), Готра В.В. д.е.н., проф. Чеський університет ім. Т. Масарика, теми: «Зміни педагогічних факультетів у XXI столітті» та «Підтримка молодих науковців в університетах у сфері науки та досліджень та підвищення їхньої академічної мобільності» (<https://office.naqa.gov.ua/fd7936c9-798c-42dd-9d04-33d73cea87e2>), д.е.н., проф. Штулер І.Ю. ТОВ «Агентство тендерних процедур» (сертифікат фахівця у сфері державних закупівель 25/19-н/05 від 25.01.2019), ТОВ «Інститут сучасних освітніх технологій», тема: «Новітні дидактичні засади викладання професійних дисциплін умалокомплектних студентських групах: методики, технології та світові практики» (04.06.18 – 06.07.18); Сертифікат № ПК 116-18/Е від 06.07.2018 Шуменський університет «Єпископа Костянтина Преславски», сертифікат № 0257/02 від 02.10.2017 р. Національний банк України. Відповідно до Положення про підвищення кваліфікації та стажування в ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/5950>), заходи щодо підвищення кваліфікації та стажування педагогічних, науково-педагогічних працівників проводяться не рідше одного разу на п'ять років, крім того кафедра економічної теорії щорічно розробляє та затверджує план підвищення кваліфікації НПП на навчальний рік (<https://office.naqa.gov.ua/808caf3b-49a6-46f1-9582-388ad75c2a8b>), відповідно до якого кожен викладач затверджує індивідуальний план підвищення кваліфікації (стажування) (<https://office.naqa.gov.ua/49f86e60-b5dc-4577-97ac-da34a82d5881>).

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

В ДВНЗ «УжНУ» діє система заохочення науково-педагогічних працівників за досягнення в освітній та науковій діяльності. Стимулювання удосконалення викладацької майстерності включає матеріальне та професійне заохочення і регламентується нормативно-правовою базою: Статутом ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/9268>). Навчальний заклад формує загально-університетські рейтинги науково-педагогічних працівників (<https://office.naqa.gov.ua/18a9c260-3ec2-43ee-99f7-f278da0ca7c4>). Оцінка результативності роботи науково-педагогічних працівників університету здійснюється згідно з Положенням рейтингів науково-педагогічних працівників ДВНЗ «УжНУ» (в новій редакції) (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/20421>). В ході онлайн зустрічі з представниками адміністрації ЗВО,

експертній групі стало відомо, що значним стимулюванням викладацької майстерності та наукових досліджень НПП є 15% надбавки до заробітної плати 10% кращих за рейтингом викладачів із числа професорів, доцентів та асистентів, за найбільш вагомими науковими публікаціями за підсумками року практикується разове преміювання. Стимулювання наукової активності забезпечується адміністрацією ЗВО шляхом оплати відрядження на міжнародні конференції та часткового відшкодування виплат на провідні фахові публікації. Визначення рейтингу науково-педагогічних працівників та матеріальне заохочення НПП є вагомим чинником посилення їх мотивації до підвищення якості праці, створює умови змагальності та здорової конкуренції.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Академічна та професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими та публічними, і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації ОП. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу через проведення спільних конференцій та семінарів, організації круглих столів, Ярмарок-вакансій, Ярмарок-кар'єри. Роботодавці виявили бажання більш активно долучатись до участі у навчальному процесі. Керівництво ЗВО підтримує розвиток наукової активності викладачів та зацікавлено в подальшому розвитку ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Рекомендовано залучення професіоналів-практиків та експертів у галузі до проведення аудиторних практичних занять на умовах трудових та інших відносин. Активізувати практику співпраці із іноземними ЗВО.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Обґрунтованість відповідності викладачів інформації представленої у відомостях про самооцінювання збігається із висновками експертів під час перевірки ЗВО. Процедура конкурсного добору викладачів є прозорою та об'єктивною. До аудиторних занять професіонали-практики, експерти галузі залучаються переважно для проведення ознайомчих лекцій, а тому для посилення ефективності навчального процесу, надання йому більш практичної направленості, необхідне більш системне залучення професіоналів-практиків та експертів у галузі до проведення занять із фахових дисциплін ОП. ЗВО має налагоджену систему професійного розвитку викладачів, стимулює їх професійне зростання та удосконалення. Освітня діяльність за ОП «Міжнародна комерція» загалом відповідають визначеному критерію. Виявлені недоліки не є суттєвими та не потребують значного часу на виправлення.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Під час огляду матеріально-технічної бази та навчально-методичного забезпечення, було відзначено її потужність і перспективність для забезпечення досягнення здобувачами програмних цілей навчання. В ході онлайн спілкування, проректор прокоментував найважливіші моменти. Вся площа закладу сягає біля 139 тис м², де біля 95 тис м² займають навчально-лабораторні приміщення, а інші – спортивні та господарські території. Вся територія за потреби є у вільному доступі для здобувачів за ОП, що підтверджено отриманою інформацією в ході проведення фокус-групи зі здобувачами та студентським самоврядуванням. Огляд навчальних аудиторій показав прийнятні для навчання умови, є забезпечення комп'ютерами та мультимедіа. Проте при спілкуванні зі здобувачами було ідентифіковано, що деякі студенти для презентації домашнього завдання використовують здебільшого свої власні ноутбуки. Це свідчить, що принести власний ноутбук та провести презентацію на маленькому екрані для них є комфортнішим та прийнятнішим, ніж використання наявного обладнання в аудиторіях. Варто зазначити, що щорічно в бюджет ЗВО закладається достатня сума для проведення ремонтних робіт, оновлення меблів та комп'ютеризації і технологічного оснащення аудиторій, в тому числі якими користуються здобувачі за даною ОП,

що було ідентифіковано в ході спілкування з керівництвом ЗВО. Також широко залучаються гранти для фінансування. Активно вдосконалюється та розвивається наукова бібліотека, фонди якої включають як цінні пам'ятні видання, так і сучасні публікації за актуальними тематиками. Магістранти забезпечуються підручниками та навчально-методичними матеріалами, в тому числі й в електронній версії. Здобувачі за ОП можуть вільно користуватися фондами та електронними каталогами наукової бібліотеки закладу і електронним репозиторієм (<https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui>). Також здобувачі мають вільний доступ до сайту електронного навчання ДВНЗ «УжНУ» Moodle (<https://e-learn.uzhnu.edu.ua>). В процесі онлайн спілкування з допоміжними підрозділами було ідентифіковано структурованість та дієвість забезпечення дистанційної форми навчання. Для забезпечення побутових потреб практично в кожному корпусі є їдальня або/і буфет, є 6 гуртожитків, 2 медпункти, 2 студентські поліклініки тощо. Загалом фінансові та матеріально-технічні ресурси та навчально-методичне забезпечення ОП забезпечують можливість досягнення цілей та визначених результатів навчання, що підтверджено здобувачами даної ОП.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Вся територія, приміщення закладу, інфраструктура та інформаційні ресурси є безкоштовними та у вільному доступі для здобувачів. В навчальних будівлях та спеціально обладнаних кімнатах для самостійного навчання у гуртожитках є безоплатний доступ до WiFi мережі. Наукова бібліотека забезпечує здобувачів навчально-методичними матеріалами та інформаційними ресурсами для покращення результатів навчання та досягнення кращих результатів. Також здобувачі можуть вільно відвідувати спорткомплекс, заняття з фізичної активності та басейн. В закладі безкоштовно можна отримати психологічну підтримку за потреби здобувача чи персоналу на засадах анонімності та звернутися в медпункт чи студентську поліклініку. Дана інформація була підтверджена в процесі онлайн візиту.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Життя та здоров'я здобувачів та персоналу закладу є пріоритетом діяльності, що закріплено в Концепції інноваційного розвитку ДВНЗ «УжНУ» на 2015-2025 рр., (www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/8662) та інших нормативних документах: 1. Правила внутрішнього розпорядку ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/453>); 2. Правила внутрішнього розпорядку у студентських гуртожитках (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/10134>); 3. Порядок супроводу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22035>) та інших. В процесі відео-огляду матеріально-технічного забезпечення ідентифіковано задовільний стан санітарії, техніки безпеки та протипожежної сигналізації у ЗВО. Санітарно-технічний стан споруд в цілому і окремих приміщень повністю задовольняє існуючим санітарним нормам і правилам, відповідає нормам протипожежної та виробничої безпеки. Це підтверджено перевітками уповноважених органів і засвідчено відповідними документами, які додаються до ліцензійної справи. В навчальних та виробничих приміщеннях проводяться поточні ремонти, оновлюються меблі та сантехнічне обладнання (https://drive.google.com/file/d/1QgNgfTbxZ1Z_qzpB_qrA37R5JogdrhYz/view?usp=sharing; https://drive.google.com/file/d/1sCo_8VronT5DyK4oGY_ch6KUM-PKmkfd/view?usp=sharing). Загалом в Університеті пропагандується фізичне, психічне та соціальне здоров'я учасників освітньо-наукового процесу завдяки активній діяльності таких структурних підрозділів: Спортивно-оздоровчий комплекс; Соціально-психологічна служба; Центр гуманітарно-виховної роботи, профорієнтації та працевлаштування; Медіацентр; Студентський центр дозвілля «Ювентус»; Волонтеріат УжНУ, Студентське містечко та ін. Відбувається опитування здобувачів (<https://docs.google.com/forms/d/e/1faipqlsdcgmojykpbfv7o5wnaharyuqjgnjyhiku6jvsobhbfmplo4q/viewform>; <https://docs.google.com/forms/d/e/1faipqlsdcgmojykpbfv7o5wnaharyuqjgnjyhiku6jvsobhbfmplo4q/viewform>) щодо задоволення якістю викладання, умовами навчання та проживання в університеті, виникнення та вирішення конфліктних ситуацій (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/17154>). Важливим елементом, що забезпечує безпечність освітнього середовища для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти є – Центр гуманітарно-виховної роботи, профорієнтацією та працевлаштування. Важливою складовою студентського життя є студентське самоврядування, органом якого є Студентська рада. Соціальну підтримку здобувачів ОП «Міжнародна комерція» забезпечує Первинна профспілкова організація студентів ДВНЗ «УжНУ».

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Онлайн візит підтвердив активну роботу допоміжних та адміністративних підрозділів закладу щодо освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів за даною ОП, а також академічного персоналу кафедри. Комунікативна підтримка відбувається безпосередньо через гаранта, деканат, профспілковий комітет, органи студентського самоврядування Студентську раду (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/student-self_government), Центр гуманітарно-виховної роботи

(https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/s_subdivisions-dep_hum_ed_work), Юридичну клініку (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/s_subdivisions-law_clinic). Останніми роками розвинулась комунікація через мобільний додаток Viber. В ЗВО діє структурований офіційний веб-сайт, де висвітлюється вся актуальна інформація. Всі підрозділи висвітлюють свою діяльність в мережі Інтернет. До прикладу: 1. Науковий вісник УжНУ, Серія Економіка (<http://visnyk-ekon.uzhnu.edu.ua/>); Центр кар'єри УжНУ (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/student-career_center); Наукова бібліотека (<http://www.lib.uzhnu.edu.ua/>). Є сторінки закладу в таких соціальних мережах: 1. Інстаграм (<https://instagram.com/econ.uzhnu?igshid=1ogi1b5ifk6ye>; <https://www.instagram.com/uzhnu.today/>); 2. Facebook (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/faculty-economics>; <https://www.facebook.com/uzhnu.today/>); 3. YouTube (<https://www.youtube.com/channel/UCXCHKzaUy3Bt8Ss2otMZCWA>). Соціальна підтримка здобувачів вищої освіти реалізується через надання соціальних стипендій, що регулюється Правилами призначення і виплати стипендій в УжНУ (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/14491>). Для консультативної підтримки здобувачів долучаються випускники минулих років (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/news/vypuskykyekonomichnoho-fakultetu-viktoria-nimec.htm>; <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/news/vypuskyky-ekonomichnoho-fakultetuanastasia-chorna.htm>; <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/news/vypuskyky-ekonomichnoho-fakultetuvalentynakariakina.htm>), що діляться власним досвідом роботи в галузі.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Статут ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/9268>) регламентує рівність прав доступу до освіти для усіх бажаючих, незалежно від особливостей їх потреб. У Правилах прийому на навчання закладу (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/4567>) чітко описано спеціальні умови участі в конкурсному відборі на здобуття вищої освіти, під які підпадають і особи з особливими освітніми потребами. Для забезпечення доступності та безперешкодного доступу до приміщень ЗВО для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення було встановлено пандуси, а також обладнані кнопки виклику (відповідно до вимог ДБН В.2.2-17:2006 «Будинки і споруди. Доступність будинків і споруд для маломобільних груп населення»). Наказом по університету №424/01-04 від 31.05.2018 року було затверджено Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення в ДВНЗ «Ужгородський національний університет», а також визначено відповідальних осіб за виконання даного порядку супроводу. Наразі на ОП особи з особливими освітніми потребами відсутні, що не дає змоги перевірити дієвість заходів на практиці.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Положення про порядок застосування заходів з врегулювання конфліктів та спорів (суперечок) у діяльності співробітників та здобувачів вищої освіти закладу (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22964>), а також Етичний кодекс (<https://www.uzhnu.edu.ua/en/infocentre/get/22896>) регламентують політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій (включаючи пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією). На університетському рівні, з метою запобігання і протидії корупції в ДВНЗ «УжНУ», спрощення системи комунікації між абітурієнтами, студентами та ректоратом УжНУ створено електронну скриньку довіри - stop.korupcii.uzhnu@gmail.com. Доступ до наданої інформації про факти корупції під час вступної кампанії університету матимуть лише ректор і проректори УжНУ. Анонімно можна поділитися проблемами та залишити побажання чи подяку. Освітня діяльність університету базується на принципах дотримання демократичних цінностей свободи, справедливості, рівності прав і можливостей, інклюзивності, толерантності, відсутності дискримінації та тиску, відкритості та прозорості. З метою запобігання гендерної дискримінації працює Центр гендерної освіти при ДВНЗ «УжНУ». В процесі онлайн візиту в ході спілкування із здобувачами, студентським самоврядуванням та академічним персоналом було підтверджено відсутність будь-яких дискримінаційних конфліктних ситуацій за час існування ОП.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Щорічне оновлення матеріально-технічної бази ЗВО. Наявність безкоштовного доступу здобувачів та персоналу Університету до інфраструктури та інформаційних ресурсів. Наявність умов для навчання осіб з особливими освітніми потребами, постійний розвиток в даному напрямі. Наявність чітких регламентованих процедур вирішення неприємних конфліктних ситуацій. Наявна та доступна інфраструктура, необхідна для забезпечення освітнього процесу (аудиторії, бібліотека, високий рівень забезпеченості комп'ютерними класами, мультимедійними засобами) допомагає здобувачам поглиблювати свої теоретичні та практичні знання. Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти за ОП. Університет приділяє підвищену увагу фінансуванню освітнього програмного забезпечення, необхідного для організації освітнього процесу. Керівництво університету постійно проводить комплексну роботу з удосконалення матеріально-технічної бази. Загалом матеріально-технічне

забезпечення за даною ОП є достатнім для реалізації цілей та програмних результатів навчання, а їхня якість є високою.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Слабкою стороною є неповне використання здобувачами за ОП можливостей матеріально-технічної бази, зокрема мультимедіа. Рекомендуємо і надалі модернізувати матеріально-технічні ресурси, робити їх більш інноваційними, сучасними та доступними. Також, рекомендуємо використовувати більше матеріально-технічних можливостей, що в переважній більшості надає ЗВО, в навчальному процесі за ОП «Міжнародна комерція».

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Освітня програма «Міжнародна комерція» в достатній мірі відповідає якісним характеристикам за підкритеріями 7.1-7.6: університет має достатнє матеріально-технічне забезпечення, навчально-методичне забезпечення, забезпечення комп'ютерною технікою та програмним забезпеченням, освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти за ОП, розроблені процедури вирішення конфліктних ситуацій. Проте, за підкритерієм 7.1. та 7.2. є зауваження щодо часткового використання здобувачами певних елементів матеріально-технічних ресурсів ЗВО, що і вплинуло на результат - оцінку В. Беручи до уваги всю цілісність встановлених фактів (сильних сторін, позитивних практик, слабких сторін, недоліків) та їх контексту, такі чинники, як принципи поваги до автономії закладу, врахування контексту та позицій стейкхолдерів, відносний вплив недоліків на відповідний аспект якості освітньої програми та наявність в закладі підходу, орієнтованого на вдосконалення, експертна група вважає можливим стверджувати про наявність загалом відповідності освітньої програми критерію 7 при наявності недоліків, що не є суттєвими.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

В Державному вищому навчальному закладі "Ужгородський національний університет" процедури поточного моніторингу та періодичного перегляду ОП регламентуються Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освіти Державного вищого навчального закладу "УжНУ" (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/19667>) та Положенням про порядок розроблення, моніторингу та періодичний перегляд освітніх програм в Державному вищому навчальному закладі «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22968>), згідно яких розробляються, затверджуються, проходять моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм університету. Відповідно п.п. 4.12-4.15 Положення про порядок розроблення, моніторингу та періодичний перегляд освітніх програм в Державному вищому навчальному закладі «УжНУ» освітні програми є чинними на термін їх дії, що не перевищує періоду їх акредитації, але не менше ніж встановлений нормативний строк навчання за певним освітнім рівнем, після чого можуть переглядатися з урахуванням зовнішніх та внутрішніх факторів. На підставі рекомендацій, запропонованих у звіті експертної групи та висновках ГЕР за результатами акредитаційної експертизи ОП «Міжнародна комерція» (листопад 2019 р.) Державним вищим навчальним закладом "Ужгородський національний університет" було приведено зміст ОП у відповідність до чинного Стандарту вищої освіти другого (магістерського) рівня за спеціальністю 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» від 10.07.19 р., а саме впроваджено дисципліни: Зовнішньоекономічна діяльність та митна справа, «Supplychain» менеджмент, Експертиза товарів та послуг, Логістика в міжнародній торгівлі. Вищезазначені зміни були розглянуті та ухвалені на розширеному засіданні робочої групи з стейкхолдерами (<https://office.naqa.gov.ua/0175b019-8b4f-4c8e-9fbo-1660b8a2c830>) та на засіданні вченої ради економічного факультету Державного вищого навчального закладу "УжНУ" (<https://office.naqa.gov.ua/919c53e1-1851-44e8-84b0-3a10e3fe6674>). Остаточне рішення про затвердження ОП «Міжнародна комерція» ухвалила вчена рада університету. Порушень існуючих в університеті правил розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП експертною комісією не виявлено.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Отримання зворотного зв'язку від здобувачів вищої освіти у межах ОП «Міжнародна комерція» відбувається шляхом проведення періодичних студентських опитувань щодо оцінювання та вдосконалення ОП (<https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSfTxOoxD5XhbguCtJockJNvMIbSB9dOVBw16IBzH-sGggNJbA/viewform?g>), результати яких беруться до уваги під час перегляду освітньої програми (<https://office.naqa.gov.ua/a7b395b6-a613-48ef-ad65-cbee6dccc235>). За результатами інтерв'ювання представників студентського самоврядування стало відомо, що здобувачі вищої освіти залучені до процесу перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості через представників органів студентського самоврядування у вченій раді економічного факультету та вченій раді ДВНЗ «УжНУ». Вони мають змогу та реалізують право висувати пропозиції щодо організації та поліпшення якості навчального процесу. Представники здобувачів брали участь у засіданні робочої групи при обговоренні та ухваленні пропозицій щодо вибору навчальних дисциплін, зокрема Роль С.І., Товт Д.І., Конончук А.О. (<https://office.naqa.gov.ua/0175b019-8b4f-4c8e-9fbo-1660b8a2c830>). За їх пропозицією було додано такі дисципліни як «Митне оформлення товарів» та «Логістика в міжнародній торгівлі», а також змінено форму атестації на атестаційний екзамен. У 2020 році до освітньої програми було внесено зміни, на основі побажань здобувачів, що викликані необхідністю оптимізації структури освітньої програми протокол Вченої ради ДВНЗ «УжНУ» №1 від 07.02.2020р.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

В Державному вищому навчальному закладі "Ужгородський національний університет" проводяться зустрічі з роботодавцями, на яких вони акцентують увагу на сучасних проблемах комерційної діяльності регіону, змінах в кон'юнктурі ринку праці. За ініціативи економічного факультету університету у 2019 році було проведено перший економічний форум Закарпаття (<https://www.youtube.com/watch?v=akf1rwXn8ao>) за участю провідних роботодавців регіону, які сформуливали основні вимоги щодо підготовки фахівців економічного напрямку. Під час онлайн інтерв'ювання із роботодавцями було з'ясовано, що вони ознайомлені з ОП «Міжнародна комерція» та частково залучаються до процесу її вдосконалення. За результатами засідання робочої групи та перелічених заходів вносилися зміни до змісту освітніх компонентів з метою їх професійно-практичного спрямування та формування соціально-адаптаційних навичок, зокрема було залучено до викладання дисциплін фахівців-практиків: Шульга К.Д. та Ярема Т.В. До програмних результатів було додано такі складові як: ПРН11; ПРН12; ПРН26. Знайшло відображення у включенні в ОП таких дисциплін, як Ризики у міжнародній комерції, «Supplychain» менеджмент, Міжнародний менеджмент.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

На кафедрі збирається та узагальнюється інформація щодо працевлаштування випускників. Робоча група ОП «Міжнародна комерція» один раз на рік моніторить інформацію щодо можливостей і пропозицій працевлаштування випускників. З метою відслідковування їх працевлаштування, підтримки контактів та залучення до процедур перегляду та вдосконалення ОП розроблена відповідна анкета оцінювання для випускників ОП «Міжнародна комерція» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/27617>).

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Створена система забезпечення якості вищої освіти ДВНЗ «УжНУ» забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі. Так, у рамках процедур внутрішнього забезпечення якості ОП, у ході її реалізації, на основі анкетування здобувачів (<https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSfTxOoxD5XhbguCtJockJNvMIbSB9dOVBw16IBzH-sGggNJbA/viewform?gxids=7757>) і роботодавців (https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSeI824pJZFkoUel4PJ-0u41sgpJx9vb14eqjq3eudXog_V9tw/closedform) виявлено недоліки (<https://office.naqa.gov.ua/14434934-7991-4f3f-9865-b0445e7dc6c2>), які були враховані та усунені в освітній діяльності при підготовці здобувачів другого рівня вищої освіти за ОП «Міжнародна комерція», а саме: вдосконалено робочі навчальні програми з дисциплін навчального плану; вдосконалено методи викладання дисциплін; розроблено нормативні акти та анкетування; забезпечено висвітлення на веб-сайті університету інформації про реалізацію освітньої програми. В університеті постійно проводиться робота щодо дотримання академічної доброчесності працівниками факультету та здобувачами вищої освіти, вдосконалюється система запобігання та виявлення академічного плагіату. В ході спілкування із НПП кафедри економічної теорії з'ясовано, що в університеті були проведені круглі столи за участю викладачів та студентів ЗВО з таких тем: «Чесність розпочинається із себе», «Чому списувати не круто», «Як академічна доброчесність змінить країну». Економічним факультетом був проведений методичний семінар «Механізми запобігання академічного плагіату». За результатами онлайн-інтерв'ю з фокус-групами можна стверджувати, що адміністрація університету, НПП кафедри економічної теорії, студенти ОП «Міжнародна комерція» розуміють важливість заходів щодо внутрішнього забезпечення якості, що проявляється у задекларованих намірах до подальшого удосконалення освітнього процесу в Державному вищому навчальному закладі "Ужгородський національний університет".

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Освітня програма «Міжнародна комерція» вперше пройшла акредитаційну експертизу у листопаді 2019 р. Виявлені під час акредитації і сформульовані у звіті експертної групи недоліки та рекомендації ГЕР щодо подальшого удосконалення освітньої програми «Міжнародна комерція» були опрацьовані робочою групою, до складу якої увійшли НПП кафедри економічної теорії, роботодавці та здобувачі вищої освіти (<https://office.naqa.gov.ua/0175b019-8b4f-4c8e-9fbo-1660b8a2c830>). Запропоновані зміни до ОП були розглянуті на засіданні вченої ради економічного факультету (<https://office.naqa.gov.ua/919c53e1-1851-44e8-84bo-3a10e3fe6674>) та затверджені Вченою радою Державного вищого навчального закладу "Ужгородський національний університет" від 07.02.2020р. Зокрема: зміст ОП приведено у відповідність до Стандарту вищої освіти другого (магістерського) рівня за спеціальністю 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» від 10.07.19 р.; посилено роботу над залученням практиків до реалізації освітнього процесу; активізовано роботу викладачів щодо написання статей та стажування; розміщено всю необхідну інформацію для здобувачів на сайті університету; створено та розміщено на сайті анкети опитування здобувачів вищої освіти, випускників та роботодавців.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Згідно з інформацією, отриманою під час онлайн спілкування з фокус-групами можна стверджувати, що в ДВНЗ «УжНУ» здійснюються заходи спрямовані на удосконалення системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти. Культура якості започатковується у наукових, соціальних та організаційних заходах університету. Академічна спільнота долучається до удосконалення ОП та освітньої діяльності за нею шляхом запрошення до участі у науково-практичних конференціях, науково-методичних семінарах, форумах, круглих столах та інших заходах факультету й університету, що дозволяє формувати культуру якості освіти як інституційну ціль, а її забезпечення – як спільну відповідальність за підготовку фахівців з міжнародної комерції. Окрім цього, постійному розвитку ОП та освітньої діяльності за цією програмою сприяє постійне підвищення кваліфікації та стажування НПП у компаніях-партнерах, наукових, освітньо-наукових установах як в Україні, так і за її межами. Під час онлайн спілкування з фокус-групами було виявлено, що в ЗВО прослідковується партнерство між усіма учасниками освітнього процесу. Під час усної бесіди з роботодавцями експертна група переконалася у фактичному залученні їх до процесу забезпечення якості ОП. Проте варто рекомендувати посилити залучення здобувачів вищої освіти до процедур забезпечення якості.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Існування затверджених процедур щодо оновлення освітньої програми. Наявність нормативно-методичних роз'яснень правил і процедур формування та оцінювання системи внутрішнього забезпечення якості ОП. Університет дотримується визначених процедур розроблення, затвердження та періодичного перегляду ОП; здобувачі вищої освіти безпосередньо через анкетування та через органи студентського самоврядування, а також роботодавці залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості як партнери. В академічній спільноті ДВНЗ «УжНУ» сформована культура якості, що сприяє удосконаленню ОП та освітньої діяльності за цією програмою.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Відсутнє оприлюднення інформації про результати анкетування здобувачів вищої освіти, випускників та роботодавців, щодо змістовного наповнення ОП. Рекомендації: формалізувати систему оприлюднення інформації про результати анкетування щодо змістовного наповнення ОП.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

ДВНЗ «Ужгородський національний університет» дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження та періодичного перегляду ОП «Міжнародна комерція». Виявлені під час акредитації та сформульовані в звіті експертної групи недоліки та рекомендації ГЕР щодо подальшого удосконалення освітньої програми «Міжнародна комерція» були опрацьовані робочою групою з стейкхолдерами із наступним приведенням змісту ОП у відповідність до чинного Стандарту вищої освіти другого (магістерського) рівня за спеціальністю 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність». Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу забезпечення її якості. Позиція здобувачів вищої освіти прийнята до уваги та буде використана під час перегляду освітньої програми. Удосконалюється практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми. В академічній спільноті університету сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою. Система забезпечення якості у ЗВО вчасно відреагувала на виявлені попередні недоліки в реалізації ОП. Виявлені недоліки є такими, що можуть бути усунені за короткий проміжок часу.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Основні внутрішні нормативно-правові акти, що визначають правила та процедури регулювання прав і обов'язків усіх учасників освітнього процесу знаходяться у відкритому доступі на офіційному сайті Державного вищого навчального закладу "Ужгородський національний університет". Вони є легкодоступними, переважно чіткими та зрозумілими. Основні права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу регулюються Статутом ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/9268>) та іншими нормативними документами: Положення про організацію освітнього процесу ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/5951>); Правила внутрішнього розпорядку ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/453>). Позитивним є оприлюднена Концепція інноваційного розвитку ДВНЗ «УжНУ» на 2015-2025 рр. (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/8662>). Випадків порушення учасниками освітнього процесу встановлених правил і процедур за підсумками онлайн співбесід зі НПП, здобувачами вищої освіти та іншими фокус групами виявлено не було.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Робота зі стейкхолдерами в аспекті затвердження освітніх програм відбувається шляхом відкритого обговорення проектів освітніх програм (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/21862>), при цьому проекти освітніх програм оприлюднюються не пізніше, ніж за місяць до їх затвердження. Шляхом онлайн спілкування представники студентства та студентського самоврядування підтвердили врахування інтересів здобувачів вищої освіти при затвердженні освітньої програми. Під час онлайн зустрічі роботодавці засвідчили свою участь в обговоренні ОП та наданні пропозицій щодо її удосконалення.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Усі нормативні документи ДВНЗ «Ужгородський національний університет» розміщено за вкладкою (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/450>). Інформація про освітню програму опублікована на сайті університету (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/15068>). За результатами спілкування із стейкхолдерами можна зробити висновок, що опис, зміст та компоненти ОП «Міжнародна комерція» є доступними та зрозумілими, і забезпечують повне інформування роботодавців, здобувачів вищої освіти та академічної спільноти. Проектна група кафедри економічної теорії частково врахувала пропозиції попередньої акредитаційної експертизи та розширила на сайті університету інформацію про викладачів кафедри (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/economics-interpolit/staff>).

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Сайт університету є зрозумілим та доступним у використанні. Нормативні документи, що визначають правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу висвітлені та доступні на сайті ЗВО. Інформація на сайті університету постійно оновлюється, є доступною і достовірною.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Рекомендації: забезпечити вільний доступ зацікавленим особам до методичних рекомендацій, наукових здобутків науково-педагогічних працівників з метою своєчасного отримання пропозицій щодо вдосконалення освітньої програми.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Загалом освітня програма «Міжнародна комерція» у контексті Критерію 9 відповідає вимогам. ДВНЗ «Ужгородський національний університет» здійснює освітню діяльність на належному рівні з дотриманням вимог прозорості та публічності. Розроблено нормативну базу, що визначає права, обов'язки всіх учасників освітнього процесу. ЗВО своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі достатньому для інформування відповідних зацікавлених сторін. Виявлені недоліки є такими, що можуть бути усунені за короткий проміжок часу.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

Спілкування з проректорами, гарантом, деканом економічного факультету, представниками професорсько-викладацького складу вселяє надію про перспективність розвитку ОП "Міжнародна комерція" та про їх локомотивність у продукуванні та поширенні інституційних цінностей та інституційної культури. Сама процедура проведення акредитації у дистанційному режимі попри необхідність виділення більшої кількості часу на опрацювання документації (через неможливість візуального огляду) проведена добросовісно. Онлайн зустрічі проходили згідно програми візиту, склад їх учасників відповідав заздалегідь узгодженому, необхідні матеріали на запит експертної групи гарантом було надано. Фактів впливу, погроз щодо членів експертної групи не було.

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B

Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Валінкевич Наталія Василівна

Члени експертної групи

Гирич Сергій Володимирович

Кирилюк Оксана Василівна